

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX Kaina 50 c.

ŠEŠTADIENIS — SATURDAY, BIRŽELIS — JUNE 14, 1986

Nr. 116

Aušra Nr. 48(88)

Tarybinio kalinio memuarai

VLADAS LAPIENIS

(Tęsinys)

Kai įėjo čekistai į Matulionio butą, tardytojas Markevičius tuojau paklausė mano pavardės. Kai pasakiau savo pavardę, jis piktai pasakė: „A, tai jūs mane apšmeižėte „LKB Kronikoje“, — tuo duodamas suprasti, kad dabar atėjo keršto valanda...

Krata

Tardytojas Markevičius parodė Matulionii nutarimą daryti kratą ir paprasė atiduoti nutarime nurodytus daiktus bei dokumentus, t.y., šmeižikiško turinio literatūrą bei josdauginio priemonės. K. J. Matulionis pasakė, kad tokios literatūros ir tokių dauginio priemonių jie neturi. Nutarimas daryti kratą pasirašytas ant specialaus blanko, tereikia tik įrašyti pavardę, vardą, gyvenamąją vietą ir datą, padėti antspaudą ir pasirašyti.

Po keletos minučių čekistai atveda į kambarį du žmones, vadinamus kviestiniai, ir pradeda kratą Matulionio bute. Kratai vadovavo saugumo komiteto vyresnysis tardytojas majoras Markevičius. Tai — keletos valandų šeimininkavimas svetimame bute.

Pirmiausia daro asmens kratą. Liepia viską išimti iš kišenių ir padėti ant stalo. Vienas čekistas prieina prie manęs, kiša savo ranką į mano kišenes, norėdamas patikrinti, ar viską aš

išėmiau iš kišenių.

Markevičius liepia Matulionii atnešti rašomąją mašinėlę, nes esą jam reikalinga ja rašyti kratos protokolą. Matulionis atsakė, kad rašomosios mašinėlės neturįs. O iš tikrųjų rašomoji mašinėlė buvo virtuvėje apkrauta popieriais bei kitokiais reikmenimis ir jos nesimatė. Matulionis niekad rašomąją mašinėlę neraiš, nes rašyti nemokėjo. Ši rašomoji mašinėlė buvo ne jo, bet kito žmogaus, o pas jį buvo tik padėta. Iš to, kad jie prašė atnešti rašomąją mašinėlę, aiškiai matyti, jog čekistai anksčiau yra buvę Matulionio bute be jo žinios, nes iš kur Markevičius galėjo žinoti, kad Matulionio bute yra rašomoji mašinėlė? Ar čekistai, lankydami Matulionio bute be jo žinios, nepažeidė Konstitucijos 55 str.? Juk tai piktinantieji (—) (LIC pastaba: neįskaitoma) faktai, kai valdžios pareigūnai, šeimininkui išėjus į darbą, slapta atsirakina buto duris, įeina ir apžiūrinėja, kas jame yra, ir žinias perduoda KGB tardymo organams. Ar tai nėra pažeidimas pagrindinių žmogaus teisių ir laisvių.

Kratos metu man liepia sėdėti ant sofos, o Matulionis sėdi tolokai nuo manęs ant kėdės ir neleidžiama mums tarpusavyje kalbėtis.

(Bus daugiau)

Katalikai pasaulyje

Taikos premija

Popiežiaus Jono XXIII vardo tarptautinė taikos premija šiais metais yra paskirta Tailandijos vyskupų konferencijos tarnybai, besirūpinančiai pagalbos teikimu nelaimių ištiktiems žmonėms ir pagėlimais. Iškilmingas premijos įteikimas įvyko birželio 3 d. Vatikane, dalyvaujant Šventajam Tėviui. Tai suteikė progą Jonui Pauliui II dar kartą atkreipti pasaulio dėmesį į pagėlimų problemą, kviečiant kraštus, organizacijas ir visus geros valios žmones dosniai ištieti pagalbos ranką visko netekusiems pagėlimais. Popiežiaus priminė, kad vien Tailandijoje yra arti keturių šimtų tūkstančių pagėlimų, kurie buvo priversti palikti savo tėvynes. Tailandiečių tauta visus juos priėmė. Popiežiaus ragino pasaulį padėti Tailandijai vykdyti šią žmonių meilės misiją, tarptautiniu mastu pastoviai teikiant ne tik medžiaginę paramą, bet taip pat sudarant sąlygas pagėlimams įsikurti naujose tėvynėse.

Bruka ateizmas

Kalbėdamas Devintinių pamaldose Varšuvoje, dalyvaujant keliom dešimtim tūkstančių tikinčiųjų, Lenkijos primas kardinolas Glomp pakartotinai išreiškė kvietimą popiežiui Jonui Pauliui II ateinančių metų birželio mėnesį aplankyti Lenkiją ryšium su tuo metu įvykstančiu tautiniu eucharistiniu kongresu. Ilgesniam žodyje kardinolas Glomp atkreipė tikinčiųjų dėmesį į Lenkijos mokyklose valstybės vykdomą grubią ateistinę propagandą. Ateizmas ir materializmas brukamas valstybės lėšomis be jokios atodairos, nors didžioji

tautos dauguma yra tikinti. Tikintys darbininkai dirba anglies kasyklose, fabrikose, namų statyboje. Jie savo darbu išlaiko valstybę, įstaigas ir mokyklas. Dėl to jie turi teisę reikalauti, kad jų vaikams nebūtų prievarta brukamas ateizmas ir materializmas.

Lankys Kolumbiją

Popiežiaus Jonas Paulius II ruošiasi naujai kelionei į Pietų Ameriką. Ji įvyks liepos mėnesio pradžioje ir užtruks aštuonias dienas. Nuo liepos pirmos ligi septynios dienos popiežiaus lankysis Kolumbijoje, o grįždamas atgal į Romą vienai dienai sustos Šventojoje Liucijoje. Vizito Kolumbijoje metu Jonas Paulius II aplankys apie dešimt šio krašto vietovių, pradedant sostine Bogota ir baigiant Armero miestu, kuris praėjusiais metais nukentėjo nuo smarkaus žemės drebėjimo. Popiežiaus susitikis su įvairių gyvenimo sričių atstovais — ligoniniais, darbininkais, intelektualais, studentais, kunigais, vienuoliais, suteiks kunigystės šventimus grupei jaunų kolumbiečių seminarištų. Kolumbijoje įsikūrę lietuviai ruošiasi sutikti popiežių. Lietuviai yra daugiausia susitelkę sostinėje Bogotoje ir Medellino mieste, kuriame popiežiaus lankysis liepos 5 dieną.

Vokiečių kelionė

Maskvos stačiatikių Patriarchato kvietimu, Vakarų Vokietijos katalikų vyskupų delegacija lankėsi Sovietų Sąjungoje. Vizitas užtruko ligi birželio 6 d. Pravestos katalikų ir stačiatikių ekumeninės svarstybos teologiniais klausimais. Vokietijos vyskupai

Izraelio premjeras Shimon Peres (dešinėje) posėdyje su vyriausiais rabinais. Iš kairės: sefardų vyriausiasis rabinas Morechai Eliahu, askenadių vyr. rabinas Avraham Shapira ir parlamento narys A. Shapira. Tikintieji žydai protestuoja dėl Izraelio miestuose plačiai išskabinėtų nepadorių skelbimų, kuriuose matomos pusnuogės moterys.

Austrų prezidento rinkimų atgarsiai

Washingtonas. — Teisingumo departamente lankėsi Austrijos prezidento Waldheimo atstovai: jo sūnus Gerard Waldheim ir du Washingtono advokatai: Thomas Carroccio ir Donald Santarelli. Jie perdavė Austrijos išrinkto prezidento pažūras ir jam mestus kaltinimus Amerikos spaudoje. Kurt Waldheim birželio 11 d. pareiškė spaudos konferencijoje, kad jis kovos prieš diskriminaciją ir antisemitizmą. Jis pritarė sumanymui įsteigti tarptautinę komisiją, kuri patyrinėtų jam mestus kaltinimus ir jo veiklą karo metu. Tokia komisija, jis įsitikinęs, būtų jam naudinga, nes ji visiškai išsiaiškintų.

Spaudos konferencijoje Waldheimas buvo ir supykęs, kai vienas reporteris pasakė, jog „visas pasaulis gavo išpūdį, kad kampanijoje Waldheimas naudojo antisemitines nuotaikas. „Koks visas pasaulis?“ — atkirto Waldheimas. Ar Tamsta manai, kad kai kurie New Yorko sluoksniai yra visas pasaulis?“

Vienos žydų bendruomenės veikėjas Ivan Hacker pasakė, kad Waldheimo pareiškimai apie jo nusistatymą prieš antisemitizmą atėjo per vėlai. Žalą jau padaryta. Pasaulio žydų kongreso piktai puolimai jau sužadino Austrijoje antisemitizmą, pasakė jis. Dar atviriau apie Pasaulio žydų kongreso išsišokimus kalbėjo garsusis nacių medžiotojas Vienašioje Simon Wiesenthal, kuris pasiūlė sudaryti tarptautinę karo istorikų komitetą pastudijuoti

aplankė Latvijos sostinę Rygą, kur pasimatė su latviu kardinolu Julijanu Vaivoda. Vakarų Vokietijos vyskupų delegacijai vadovavo Miuncheno arkivyskupijos kardinolas Wetter.

Aplankė kalėjimą

Žmonių meilės apaštalė Motina Teresė iš Kalkutos aplankė Italijos Pianosa salos kalėjimą, kur susitiko su aštuoniais šimtais kalinių. Jie priėmė seserį viečiuose su didžiausia pagarba — vieni klaupdamiesi, kiti žėgnodami, dar kiti bučiuodami jos rankas. Motina Teresė kalinius kvietė į bandymo laikotarpį pašvęstis susimąstymui ir širdies tyrumo atgaivinimui, nes vien tyra širdimi yra atsiveriama Dievui, yra suvokiama jo beribė meilė žmogui. Ji priminė kaliniams, kad ir Kristus kalėjo už mus.

Filipinų šventė

Manila. — Birželio 12 d. Maniloje apie 100,000 žmonių žygiavo parade, švenčiant Filipinų Nepriklausomybės dieną. Filipinai buvo Ispanijos kolonija iki 1898 m. Po to Filipinus globojo, kaip koloniją, JAV iki 1946 m. Prezidentė Aquino pasakė, kad šiandien Filipinai yra tikrai laisvi, pilni vilties ir pasitikėjimo. Paradas ir šventės įvykiai nebuvo sudrumsti smurto veiksmų. Nuversto prezidento Marcos šalininkai įsakė šventę boikotuoti. Pats Marcos per radiją iš Havajų pranašavo, kad dabartinė prezidentė įsileis valdžią komunistus, kurie įves diktatūrą ir priespauda.

Nepriklausomybės minėjimo transparantuose matėsi ir prieš Amerikos karines bazes nukreipti šūkiai. Buvo smerkiama Amerikos branduolinių ginklų, nešiojama „Dėdės Samo“ iškamša.

Užsienio korespondentai rašo, kad prezidentė Aquino stipriai laikosi savo vietoje, nes ją palaiko dvi stipriausios Filipinų jėgos: kariuomenė ir katalikų Bažnyčia vadovybė.

Pavojaus stovis Pietų Afrikoje

Joanesburgas. — Pietų Afrikos vyriausybė paskelbė pavojaus stovį, suėmė šimtus judančių aktyvistų, nes pirmadienį laukiamą didelių demonstracijų, minint Soweto judėjimo miesto sukilimo 10 metų sukaktį. Daug judančių veikėjų išsislapstė. Gatvėse patuliuoja kariuomenė ir policija.

Pavojaus stovio paskelbimas suteikia policijai, kariuomenei, kalėjimų administracijai ir geležinkelio policijai nepaprastą teisę žmones suimti, daryti kratas, net šaudyti be įspėjimo. Spaudos atstovams, televizijai draudžiama stebėti, aprašyti riaušes, manifestacijas, streikus ir kitus neramumus.

Britų šalių bendruomenės suvažiavime Londone P. Afrikos elgesys pasmerktas, reikalaujama platesnių ekonominių sankcijų. Sudaryta septynių asmenų komisija, kuri bando tarpininkauti tarp P. Afrikos vyriausybės ir judančių vadų. Buves Nigerijos prezidentas aplankė kalėjime judančių vadą Nelson Mandelą, kuris sutinka derėtis, tačiau nesutinka baltųjų vyriausybei.

JAV pasmerkė P. Afrikos elgesį, kuris vadinamas rimta klaida, kurią Washingtonas apgailestauja, tačiau jokių sankcijų ne-

Izraelį sukrėtė žydų nesantaika

Jeruzalė. — Įtempimai Izraelyje tarp karingų ortodoksų žydų ir „liberalų“ tiek padidėjo, kad vyriausybė buvo suaukta specialaus posėdžio. Kilo karšti debatai parlamente, kurio pirmininkas Shlomo Hillel pasakė: „Pats velnias nebūtų sukūręs tokios baisios padėties“.

Antradienį naktį kažkas padegė Tel Avivo Bnei Benjamin sinagogą. Policija netoli sudegintos sinagogos rado plakatą su užrašu: Už kiekvieną sudegintą autobusą stotelę, mes sudeginsim vieną sinagogą. Pasirašė: „Žmonės prieš ultra-religinius“.

Ginčas prasidėjo, kai religingi žydai ėmė protestuoti prieš autobusų laukimo vietas stovinčių būdelių apkabinėjimą „pornografiniais“ skelbimais. Juose buvo garsinami maldos kostiumai, kremi nuo saulės ir pan. Labai religingi žydai piktinosi tokiomis nuogybėmis, protestavo, tačiau niekas jų nepaisė. Tuomet religingi piliečiai ėmė draskyti skelbimus, juos tepti dažais ar tiesiog deginti autobusų stotelėse. Kiti pradėjo jas ginti, mušti religinguosius, perduoti juos policijai. Įtempimus padidino spaudos ir televizijos reporteriai. Antradienį minia žmonių laukė autobusų prie sudegintos pastogės. Televizija rodė žmones, reikalaujančius ant religingųjų: „Vaziuokite namo į Lenkiją!“

Spauda rašo, kad autobusų stoteles sudegintos Tel Avive, Beersheboje, Haifoje ir Jeruzalėje, kur gyvena daug ortodoksų.

Šie susikirtimai sudarė pavojų ir koalicijai, nes religinės partijos gali pasitraukti iš vyriausybės, tuomet ji subyrėtų. Vyriausieji rabinai pagrįsino, kad valdžia neišlaikys, jei vyriausybė neįgyvendins tikinčiųjų teisių. Užsienio reikalų ministris Shamiras įspėjo, kad tokia žydų neapykanta vieni kitiems gali nuvesti tautą į civilinį karą.

Vidaus reikalų ministris Peretz pavadino nesantaiką kultūriniu karu. Jeruzalės burmistras Teddy Kollek kaltino ortodoksus sukilimu prieš valdžią. Prezidentas Herzog pasakė, kad vien mintis, kad žydai gali sudeginti žydų sinagogą, sukelia jam šurpą. Jis palygino šį gaisrą su 1938 m. nacių Vokietijoje buvusiu „Kristalo naktimi“, kada naciai daužė žydų langus ir degino jų paroduotuves bei maldos namus.

Ortodoksų pyktį sustiprino ir policijos reakcija. Buvo suimtas rabinas Uri Blau, rabinas Haim skelbia. Kanada paskelbė kai kurias sankcijas. Nutarė nepirkti P. Afrikos gaminių vyriausybės lėšomis ir uždraudė skatinti P. Afrikos turizmą. Kanados ambasada birželio 16 Pretorijoje bus uždaryta, nes šves judančių sukilimo Sowete sukaktį.

— Amerikos laikraščiai kritikuoja Panamos kariuomenės vadą gen. Manuel Antonio Noriega, kuris įsivėlęs į narkotikų prekybą, ginklų parduavinėjimą teroristams.

— Pentagonas planuoja pirkti du keleivinius Boeing 747 lėktuvus, kurie pakeistų dabar prezidento naudojamus lėktuvus, jų tarpe „Air Force One“.

— Septynios prancūzų transporto darbininkų unijos turėjo 24 val. streiką. Susisiekimas Paryžiaus gatvėse buvo labai apsunkintas.

— Libane prie palestiniečių stovyklų buvo sustabdytos kovos, kad greitosios pagalbos mašinos galėtų išvežti iš stovyklų sužeistuosius.

Gottlieb ir dar aštuoni ortodoksų vadai. Kita naktį Izraelio miestuose sudegė dar daugiau autobusų laukimo pastogių. Antradienį valdžia ortodoksų vadą rabiną Blau paleido.

Iš Jeruzalės šis žydų ginčas dėl pornografinių skelbimų pasiekė ir Ameriką. Kada New Yorke lankėsi Jeruzalės burmistras Kollek, apie 10,000 ortodoksų žydų jį persekiojo, kėlė triukšmą prie Waldorf Astoria viešbučio, važinėjo aplink automobiliais su sirenomis ir prieš viešbutį pastatytose tribūnose sakydami piktas kalbas, kuriose burmistras buvo lyginamas su Hitleriu ir Stalinu. Buvo reikalaujama sustabdyti religingų žydų kankinimą Izraelyje. Daug Amerikos žydų laikraščių šitokius išsišokimus pasmerkė, ypatingai smurto veiksmus.

Šalia ginčų dėl nepadorių skelbimų yra reikšmingesnis ortodoksų klausimas: ar reikia klausyti Izraelio įstatymų? Religinė „Neturei Karta“ organizacija tiki, kad Sionistai neturėtų teisės steigti Izraelio valstybę. Žydai turėtų laukti, kol ateis mesijas. Izraelis todėl yra šventvagiška valstybė, kuri prasišlenkė su šventomis knygomis, kurios yra svarbesnės už civilių rašytus įstatymus.

Izraelyje veikia ir religingų sionistų partija. Jie pripažįsta, kad mesijo dar nėra, tačiau reikia turėti „laikimą Izraelį“. Šios partijos vadai dalyvauja dabartinėje vyriausybėje.

Statistika rodo, kad tik 25 nuos. Izraelio žydų gyventojų yra „laikai religingi“, tačiau košer įstatymų laikosi du trečdaliai ir švencia visus religines šventes. Vienas trečdalis yra visai netikintieji ir net valgo „baltus steikus“ — kiaušieną. Pripažįstama, kad religingų žydų skaičius dideja.

Pasauliečiai komentatoriai kartais išreiškia susirūpinimą, kad rabinams perėmus pasaulietišką valdžią gali atsirasti panaši padėtis kaip Irane, kur viską valdo dvasiškiai, įsibrovę į valdžią po šachų nuvertusios revoliucijos. Tai baime stiprina tai, kad vis stiprėja sefardai žydai, kilę iš Sinagoga, sukelia jam šurpą. Jis palygino šį gaisrą su 1938 m. nacių Vokietijoje buvusiu „Kristalo naktimi“, kada naciai daužė žydų langus ir degino jų paroduotuves bei maldos namus.

Ortodoksų pyktį sustiprino ir policijos reakcija. Buvo suimtas rabinas Uri Blau, rabinas Haim skelbia. Kanada paskelbė kai kurias sankcijas. Nutarė nepirkti P. Afrikos gaminių vyriausybės lėšomis ir uždraudė skatinti P. Afrikos turizmą. Kanados ambasada birželio 16 Pretorijoje bus uždaryta, nes šves judančių sukilimo Sowete sukaktį.

KALENDORIUS

Birželio 14 d.: Etnaras, Digna, Komotars, Alka.

Birželio 15 d.: Tėvo diena, Vitas, Leonide, Tanvilas, Barita. Birželio 16 d.: Benas, Adele, Tolminas, Jūra.

Birželio 17 d.: Adolfas, Benilda, Daumantas, Liudgaile.

ORAS

Saulė teka 5:15, leidžiasi 8:26. Saulėta, temperatūra dieną 78 l., naktį 60 l.

REDAGUOJA Jonas Zadeikas. Informaciją medžiagą ir nuotraukas siųsti: 4048 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 312-424-4150.

SVARBIEMS ĮVYKIAMS ARTĖJANT

Ateitininkijos vienuoliktasis kongresas, įvykęs praėjusį rudenį Chicagoje, jau yra įrašytas ateitininkijos ir lietuvių tautos istorijos puslapiuose. Po 75-rių metų kelionės audringoje pasaulio jūroje šis jubiliejinis kongresas buvo tarsi šauklys naujam darbui, naujoms užsivertimams, naujoms mintims, naujoms idėjoms. Jis buvo tarsi įsakymas pažūrėti į save atviromis akimis ir tėti kas vertinga, tobulinti kas sustingę ir keisti kas nebeaktuali. Kongresas ragino ateitininkiją, atsidūrusią senųjų principų ir naujųjų sąlygų kryžkelėje, sustoti ir patikrinti kelionės kryptį bei prasmę.

Kongrese mestos mintys reikalauja konkretumo, praktiškumo bei aktualumo. Del laiko stokos jų apipavidalinimas kongreso metu buvo neįmanomas, nes tam yra reikalingas pilnesnis ir išsamesnis pasiruošimas. Tokiam gilesniam apsvaistymui šią vasarą yra ruošiamas Jubiliejinis stovykla Dainavoje rugpjūčio 10-14 dienomis, o jubiliejinį metų užbaigimui yra šaukiama Nepaprastoji konferencija Toronte rugpjūčio 15-17 dienomis.

Jubiliejinės stovyklos tikslas yra suburti visus ateitininkus darbingoje aplinkoje rimtos svarstybos ateitininkijai rūpimais klausimais. Norm atkreipti ypatingą dėmesį į moksleivius, studentus ir jaunuosius akademikus. Jų dalyvavimas yra svarbus ir reikalingas. Šioje stovykloje mes turime pajusti, kad esame vienos idėjos šeimos nariai ir turime atrasti dialogą tarp vyresniųjų ir jaunesniųjų šeimos narių. Mes turime atrasti kelią, kuriuo prasmingai galės keliauti visi ateitininkai. Mes privalome eiti keliu, vedančiu mūsų Aukščiausią idealą — Kristų, keliu, kurio horizonte spindi nepriklausomos Lietuvos vizija. Norime, kad šioje stovykloje pradėtų susikristalizuoti ateities veiklos gairės bei išryškėti veiklos metodika. Turime įrodyti, kad ateitininkija eina su gyvenimu.

Šalia pramoginio stovyklos gyvenimo bus prasminga bei įdomi akademinė programa. Akademines svarstybos bus pravestos simpoziumų forma, skiriančių pakankamai laiko aktyviam visų klausytojų dalyvavimui diskusijose. Stovyklos metu norime pažvelgti į visas ateitininkijos gyvenimo bei veiklos sritis, įtraukiant studentus ir jaunuosius akademikus į aktyvią akademinę programą. Keturių dienų laikotarpis bus nagrinėjama tokia akademinė programa:

„Tautinis sąmoningumas už Lietuvos ribų — jo svarba ir pasireiškimo būdai“ (Simpoziumas);

„Mes bendroje kovoje su tauta dėl tikėjimo, asmeninės bei valstybinės laisvės“ (Simpoziumas);

„Socialinis atsakingumas krikščionybės šviesoje“ (Simpoziumas);

„Ateitininkija po II Vatikano suvažiavimo — vakar, šiandien ir rytoj“ (simpoziumas);

„Ateitininkas — lietuviškos

visuomenės narys“ (simpoziumas).

Ateitininkas — pasaulinės politikos arenoje“ (simpoziumas).

„Seimos svarba, šeimos moralė, šeimos paskirtis — Dievui, Tautai, žmogui“ (simpoziumas).

Be to, bus įdomios vakaro programos, informaciniai pasnekesiai bei saulėtas Dainavos dangus ir gaivinančios spyglių ežeros.

Po keturių prasmingų ir darbingų dienų Dainavoje vyksime jubiliejinį metų užbaigimą — Nepaprastą Konferenciją Toronte, rugpjūčio 15-17 dienomis.

75-rių metų laiko slinkyje ateitininkai yra rinkęsi kongresams (yra buvę vienuolika) ir konferencijoms (net penkioms). Pirmoji konferencija buvo suaukta Voroneže 1917 metais, kuomet pirmą kartą ateitininkai išėjo į viešumą. Ji sprendė ateitininkų organizacijos ir veiklos derinimo klausimus. Palangos reorganizacinė konferencija, įvykusi 1927 metais, priėmė naują ateitininkų organizacijos santvarką ir prof. Stasio Šalkauskio redaguotus ideologijos principus. Reino konferencija, 1947 metais, sutelkė po karo išblaskytus ateitininkų vienetus ir pirmą kartą išrinko Federacijos bei sąjungų vadovybes tremtyje.

1951 metų Rochesterio konferencija atkūrė Palangoje nutatytą santvarką Amerikoje. Paskutinioji konferencija, suaukta 1963 metais New Yorke, svarstė naujos veiklos metodus ir priemones ir padarė konstitucinius organizacinius pakeitimus. Konferencijos, šaukiamos tarp kongresų, atstoja juos savo lygiomis teisėmis ir todėl vadinamos nepaprastomis. Nors Jubiliejiname kongrese buvo nagrinėjama mūsų sąjūdžio ateities vizija, tačiau trijų dienų laikotarpis nebuvo galima visko išsamiai aptarti. Kongrese nebuvo siekta svarstyti organizacinių klausimų. Nebuvo bandoma suformuoti konkrečių veiklos gairių. Šalia to, yra reikalinga peržiūrėti ateitininkų federacijos konstituciją šių laikų šviesoje ir padaryti atitinkamus pakeitimus.

Visų tų klausimų apsvaistymui ir yra šaukiama Nepaprastoji konferencija Toronte, rugpjūčio 15-17 dienomis. Konferencijos vedamoji mintis — „Ateitininkijos prasmė ir paskirtis šių dienų perspektyvoje“.

Konferencijoje bus svarstomi visi organizaciniai mūsų rūpesčiai bei nagrinėjami nauji veiklos metodai ir priemonės. Tai bus paliesta paskaitose ir sekcijų posėdžiuose. Yra numatytos keturios komisijos:

1. Programinė — ideologinis švietimas ir charakterio ugdymas: veiklos turinio krypties nustatymas kursuose, stovyklose, studijų dienose, rekollekcijose, kuopų bei vienetų veikloje; jaunimo veiklai programinės medžiagos paruošimas; vadovų paruošimo kursai; globėjų paruošimo kursai ir pasitarimai.

II. Organizacinė/strukturnė — akademikų veikla ir tarpasajunginis bendradarbiavimas: akademikų būri-

Studentų ateitininkų stovykloje Vermonte naujus 1986-tuosius metus sutinkant. Iš k. sėdi — Darius Ivaška, Erikas Vasiliauskas, Nida Pemkutė, Eglė Lesniaskaitė. Stovi — Ramūnas Ivaška, Ritonė Ivaškaitė, Rūta Sidrytė, Saulius Puškorius, Algis Ankus.

DIELININKAIČIO KUOPOS ŠVENTĖ

Saulėtą ir šiltą birželio 1 dienos sekmadienio rytą buvo atšvęsta metinė Pr. Dielininkaičio kuopos šventė. Susirinko Tėvų Marijonų patalpose. Nors kuopa nėra gausi nariais, šiuo atveju dalyvavom nemažas būrys ir pripildė mažą, bet jaukią kopylią.

Kun. Saulaičiui atnašaujant, atšventėm šv. Mišias, naudojant specialiai tai progai paruoštą liturginį tekstą.

mas konkrečioms federacijos veiklos uždaviniais; funkcinių grupių organizavimas aktualioms problemoms spręsti ir vykdyti; akademikų statutinis priklausomumas; narių priėmimas ir jų kvalifikacijos; narių kelimas į aukštesnį laipsnį; perėjimas iš vienos sąjungos į kitą.

III. Organizacinė — konstitucijos peržiūra; konstitucijos papildymai ir pakeitimai, iššaukiant laiko reikalavimų, fondai, globėjų židiniai, sambūrių vadovybės, sąjungų įstatai ir t.t.

IV. Kūrybinės iniciatyvos: metodai ir planai narių kūrybingumui skatinti, kūrėjų remimo priemonės ir būdai, kūrėjų supažindinimas su visuomene, kūrėjų iškelimas visuomenėn, kūrybinės iniciatyvos svarba.

Šalia bendrinių darbo posėdžių bus palikta laiko sąjungų organizaciniams pasitarimams. Vakaro programą metu yra ruošiamas akademija prof. St. Šalkauskio ir Pr. Dovydaus sukaktimis paminėti bei linksmavakaris su jaunųjų kūrėjų programa.

Konferencijoje dalyviu gali būti kiekvienas ateitininkas. Jis laisvai dalyvauja visuose konferencijos darbuose ir diskusijose, tikrai balsavimo teisė priklauso atstovams. Konferencijoje sprendžiamajai balsą turi Ateitininkų federacijos tarybos nariai. Ateitininkų federacijos valdybos ir kontrolės komisijos nariai. Sąjungų centro valdybų nariai ir atskirų vietų rinkti atstovai. Visos kuopos, draugovės ir skirčiai yra prašomi ir raginami nuo dešimties narių, ir nuo likusių išrinkti po vieną atstovą. Atstovai turi atsiųsti savo vienetų įgaliojimus, pasirašytus pirmininko ir sekretoriaus.

Ruosiniame jubiliejinį metų užbaigimą, turime pajusti idėjinę šeimos glaudumą ir puoselėti socialinį bei šeimyninį artumą. Yra svarbu rūpintis gilesniu dvasiniu gyvenimu, ugdyti meilę lietuvių kalbai, koncentruotis į ateitininkiską veiklą, nepasikestant vien kitoje veikloje. Be visų narių entuziastingo ir darnaus užsidedimo savosioms idėjoms, negalėsime tinkamai pajudėti iš dabarties kryžkelės.

Laukiame visų ateitininkų Jubiliejinėje stovykloje Dainavoje, rugpjūčio 10-14 dienomis, ir Nepaprastose konferencijose Toronte, rugpjūčio 15-17 dienomis! Iki pasimatymo!

Garbė Kristui!

Juozas Polikaitis
Ateitininkų Federacijos
Vadas

pritaikytą jaunimui. Kuopos nariai aktyviai dalyvavo įvairiose Mišių dalyse: skaitymose perteikė Marius Polikaitis ir Rasa Putriūtė, kitas Mišių maldas dialogo formoje pravedė Tauras Gaizutis, Paulius Bindokas ir Lidija Gražulytė. Naudojomės plakatais, kuriuose buvo įrašyti maldų atsiliepimai bei himno žodžiai. Arti pusė kuopos buvo įjungta į Aukų nešimo procesiją, kas davė progos net ir jauniems kuopos nariams veiksmingai dalyvauti apeigose. Kartu su šv. Mišių atnašom, procesijoje nešėme ir dovanas, kurios ženklino mūsų tikėjimą ir siekimą ateitininkų principų. Pamokslą metu kun. Saulaitis nusileido nuo altoriaus, arčiau susirinkusių, ir savo paprastai išreikštais žodžiais kalbėjo tiesiai į mūsų širdis, tiek suaugusiems, tiek vaikams, išlaikydami net ir jauniųjų narių dėmesį.

Šv. Mišių metu buvo praves-tas Izodis. Šiais metais žodį davė trys kuopos nariai —

pritaikytą jaunimui. Kuopos nariai aktyviai dalyvavo įvairiose Mišių dalyse: skaitymose perteikė Marius Polikaitis ir Rasa Putriūtė, kitas Mišių maldas dialogo formoje pravedė Tauras Gaizutis, Paulius Bindokas ir Lidija Gražulytė. Naudojomės plakatais, kuriuose buvo įrašyti maldų atsiliepimai bei himno žodžiai. Arti pusė kuopos buvo įjungta į Aukų nešimo procesiją, kas davė progos net ir jauniems kuopos nariams veiksmingai dalyvauti apeigose. Kartu su šv. Mišių atnašom, procesijoje nešėme ir dovanas, kurios ženklino mūsų tikėjimą ir siekimą ateitininkų principų. Pamokslą metu kun. Saulaitis nusileido nuo altoriaus, arčiau susirinkusių, ir savo paprastai išreikštais žodžiais kalbėjo tiesiai į mūsų širdis, tiek suaugusiems, tiek vaikams, išlaikydami net ir jauniųjų narių dėmesį.

Šv. Mišių metu buvo praves-tas Izodis. Šiais metais žodį davė trys kuopos nariai —

Studentų ateitininkų stovykloje. Iš k. Vikiutė Venclovaitė, Rūta Gir-dauskaitė ir Darius Čuplinskas.

Betliejaus paveikslą, kuriame buvo suvaizdinti kalėdiniai vaizdai.

Vilija Bogutaitė pranešė apie narių pasirodymą per ateitininkų kūčias Jaunimo centre. Jų metu V. Bogutaitė, V. Norvilaitė, V. Gražulytė, K. Boguta, K. Norvila ir D. Norvila vaidino eilėrašius apie metų laikus.

Vilija Gražulytė papasakojo apie iškylą į šv. Kryžiaus bažnyčią, kuri įvyko pavasari. Išsklause Mišių visi važiavome į lietuvišką restoraną valgyti blynų su uogomis.

Lidija Gražulytė pranešė apie margučių ritinėjimą, kurį kuopa kasmet suruošia Chicago vaikams.

Edis Juškaitis pasakojo apie paskutinę kuopos iškylą į Brookfield zoologijos sodą, kurioje labai gausiai dalyvauta.

Marius Polikaitis ir Saulius Juškaitis visus susirinkusius palinksmo, saksofonais pagrodami duetą.

Vienas iš šventės tikslų buvo priimti naujus narius davusius įžodį. Jiems ženklūs kuopos nariai prisegė ir šventės metu pasveikino buv. JAS CV narę dr. Marytę Gaizutienę, Audrą Baleišytę paskaitė savo rašinį „Kodėl aš noriu būti ateitininkė“.

Kitas šventės tikslas buvo išleisti abiturientus, kurių šimt turėjome net septynis: Lydija Jurcytė, Edis Juškaitis, Sabina Markvaldaitė, Marius Polikaitis, Rasa Putriūtė, Elena Tuskenytė ir Lina Viržintaitė. Atsisveikinimo žodį išsainantiems tarė Lidija Gražulytė, palinkėdama jiems sėkmės tolesniame ateitininkų kelyje. Kvietimą pereiti į MAS Lipniūno kuopą perteikė tos kuopos atstovai: Rima Polikaitytė ir Gytis Liulevičius. Kuopos pirmininkas Rimas Gražulis ir tėvų atsto-

vos Jūratė Norvilienė įteikė abiturientams, po dovanėle. Kuopos būrelį globėjai Tauras Gaizutis ir Paulius Bindokas buvo apdovanoti jų „autoriteto“ simboliais — švilpukais.

J. Norvilienė paskelbė lietuviškų knygų skaitymo kursą, kuriam premijas skiria Chicago ateitininkai sendraugiai. Kviečiami visi aktyviai dalyvauti, siekti premijos, o visiems dalyviams bus pizza iškyla.

Dr. Ant. Rudoko kabinete perėmė DR. EDMUND E. CIARA OPTOMETRISTAS 2709 West 51st Street Tel. — 476-2400 Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

Ofs. 735-4477; Rez. 246-0067; arba 246-6581 DR. E. DECKYS GYDYTOJA IR CHIRURG SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS CRAWFORD MEDICAL BUILDING 6449 So. Pulaski Road Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Tel. — 233-8553 SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS 3921 W. 103rd Street Valandos pagal susitarimą

Ofsio tel. — 582-0221 DR. JANINA JAKŠEVČIUS JOKŠA VAIKŲ LIGOS 6441 S. Pulaski Rd. Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS ODOŠ LIGOS KOSMETINĖ CHIRURGIJA Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS Specialybė vidaus ir kraujų ligos Nechirurginis išsiplėtimų venų ir hemoroidų gydymas 5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802 Valandos pagal susitarimą: Penkt., antr., ketv. ir penkt. Reikalui esant atvažiuoju ir į namus.

DR. JOVITA KERELIS Dantų Gydytoja TRADE CENTER BUILDING 9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills (Ant 95th St. 1 blokas į rytus nuo Roberts Rd.) Tel. 588-8101 Val. pagal susitarimą

Tel. RE-lance 5-1811 DR. WALTER J. KIRSTUK Lietuvių gydytojas 3925 West 59th Street Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159 DR. P. KISIELIUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1443 So. 50th Ave., Cicero Kasdien 1 iki 8 val. vak. Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DANTŲ GYDYTOJOS DR. IRENA KYRAS PROSTHODONTICS — karūnės, titeliai, plokštelės ir bendroji praktika. DR. LAURA KYRAS 2659 W. 59 St. Chicago Tel. 476-2112 Valandos pagal susitarimą

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Second class postage paid at Chicago, Ill. Subscription Rates: \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumerasas nesuvesti. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00 \$19.00 —

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesusidūkę straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį nesaugo. Skelbimų kainos priimančios gavus prašymą.

JUBILIEJINĖS STOVYKLOS REGISTRACIJA

Jubiliejinės ateitininkų stovyklos registraciją tvarko Birutė Bublienė, 5190 Longmeadow, Bloomfield Hills, Mich. 48013. Stovykla prasidės sekmadienį, rugpjūčio 10 d., ir baigsis ketvirtadienį, rugpjūčio 14 d. Registracijos lapus galima gauti pas stovyk-

los registratore, Birutę Bublienę, arba pas visus Ateitininkų federacijos valdybos narius. Pilnesnė informacija bus paskelbta šiame skyriuje ateinančią savaitę.

DR. IRENA KURAS KODKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTE MEDICAL BUILDING 3200 W. 81st Street Ofiso tel. RE 7-1168; Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisa perėmė DR. S. LAI SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS 2454 W. 71st Street 434-2123 Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 11-2

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533 DR. FRANCIS MAZEIKA GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4255 W. 63rd St. Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4, 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Tel. 436-7700 VIDAS J. NEMICKAS, M.D. F.A.C.C. KARDIOLOGAS Širdies ligos 6132 S. Kedzie Ave., Chicago Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527 DR. ALGIS PAULIUS ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA 6132 S. Kedzie, Chicago, Ill. Tel. 925-2670 1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120 Tel. 742-0255 Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422 DR. ROMAS PETKUS AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA Chicago Eye Institute 4200 N. Central Ave. Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS DANTŲ GYDYTOJA 8104 S. Roberts Road 1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave. Tel. 563-0700 Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS (Kalba lietuviškai) OPTOMETRISTAS Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“ 2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149 Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio ofisa perėmė T. RAMA, M.D. Specialybė — Chirurgija 2454 West 71st Street Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889 Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos 2636 W. 71st St., Chicago, Ill. Tel.: 436-0100 10522 S. Cicero St., Oak Lawn, Ill. Tel.: 636-2992 Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS INKSTŲ PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA 2656 W. 63rd Street Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p. Šešt. pagal susitarimą Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vižinas, M.D., S.C. Specialybė — Vidaus ligų gydytojas Kalbame lietuviškai 6165 S. Archer Ave. (prie Austin) Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772 DR. PETRAS ŽUOBA GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 6745 West 81st Street Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6; šeštadienis pagal susitarimą

Niekam neperduodamos

PRIGIMTIES SAVYBĖS

Kai kalbame apie tėvą ir motiną, tai kalbame apie šeimą, kuri turi bendrą gyvenimą ir bendrus tikslus. Motina yra artimesnė vaikui, kol jis yra mažas. Motina yra jautresnė vaiko prigimčiai ir troškimams. Ji greičiau pajunta ir atjaucia vaiko išorės nelaimės ir vidinius džiaugsmus. Gal dėl to ir Motinos diena jau seniau įvesta, gal dėl to Motinos pagerbimas, gal dėl to Motinos nurodymai, gal dėl to Motinos nurodymai, gal dėl to Motinos nurodymai...

Šiame krašte švenčiame ir Tėvo dieną. Ji dar nėra taip visuotinė prigijusi, bet ji turi savo vertę. Joje supažindinama vaikus su tėvo vyriškomis savybėmis, kurių jis niekam perduoti negali. Jo prigimtyje įdiegtos ypatybės būti šeimos autoritetu, duonos pelnytų ir vaikų ateities nurodymu. Tėvas, kaip vyras, yra kietesnis, ne toks jautrus išorėje, nors jautrus savo vidui, ne toks atidus vaikų smulkiesiems darbams, nors ir rūpinasi jų ateitimi. Čia ir skiriasi šeimoje tėvas ir motina. Jie turi tą pačią vertę, abu yra atsakingi už vaikų ateitį, dažnai jų pasirinkimą karjeros, ateities ir savo viso gyvenimo kūrime. Ta atsakomybė juos abu siekia nuo šeimos sukūrimo iki vieno kurio mirties, nes šeima susidaro iš dviejų, nors ir turint skirtingus palinkimus ir skirtingas prigimties savybes.

Sunku kalbėti apie tėvą, kuris visą dieną turi praleisti darbe ir profesijoje, turi praleisti su svetimais žmonėmis, skriausdamas savo vaikus, negalėdamas atiduoti jiems savo tėviškumą. Tėvas vaikams, kokios lyties jie bebūtų, yra autoritetas. Tėvo žodis yra vaikams svaresnis, nes jis rečiau pasakomas. Tėvas, atiduodamas savę dalį darbių ar profesijai, negali užmiršti, kad jis savo prigimtimi, savo įgimtomis savybėmis, turi savę dalį atiduoti ir savo vaikams, savo šeimai, savo šeimos ateičiai ir jos gyvenimui. Tai turi matyti kiekvienas, kuris jau yra ar rengiasi būti tėvu.

Svarstant tėvo vaidmenį šeimoje, reikia nusileisti ir tolimą praeitį. Tėvas buvo medžiotojas, žuvautojas, karys, žemdirbys ir kitokių užsiėmimų žmogus. Jo pirmoji pareiga nuo senovės buvo parūpinti savo šeimai pragyvenimą. Motina liko tik namų saugotoja, židinio kurentojė ir vaikų auklėtoja. Kitaip dabar jau yra miestuose, kurie didelę dalį šeimų yra į save susiurbę ir savo įtakai paverge. Labiau pavergia šeimas didieji miestai, kuriuose savaime iš didelio susigrūdimo kyla ir pavojai. Mažiau pavojų yra mažesniuose miestuose, kur žmonės dar turi erdvės pasireikšti su savo individualumu ir išvystyti skirtingas asmenybes. Miestų gyvenime dideli vaidmenį turi motina, bet nemažesni turi ir tėvas, nors jo pareigos jam daug laiko atima nuo šeimos gyvenimo. Auklėtojai yra abu — tėvas ir motina. Bet tėvas turi jausti atsakingumą už tikrą išauklėjimą tokiose gyvenimo aplinkybėse, kurias turi jis pats, jo šeima ir ypač vaikai.

Daug kartų pakalbame apie tėvą — tėvo ir motinos — pareigas šeimai, tautai, žmo-

nijai. Gerai, kad tokie dalykai yra svarstomi ir jiems išspręsti ieškoma priemonių. Bet kartu reikia atsiminti ir tą tikrovę, kurioje savo pareigas tėvai turi atlikti. Geri tėvai savo pareigas žino be didelių aiškinimų. Bet ir gerieji dažnai nemato tų pavojų, kurie susidaro svetimoje mės- to aplinkoje, kurioje atsiranda pavojai neapmąstyti ir iš anksto prieš juos neapsisaugojant.

Jei tuos pavojus turime priminti, knygoje ir laikraščiuose išskirti, kad jų laiku apsaugotų gerieji ir savo vaikams tik gero norintieji tėvai, tai ypač turime tuos pavojus kelti tėvui, kuris labiau į pavojų miestų triukšme ir susigrūdime išstatytas, negu tik vaikų auklėjimu ir namų apyvoka besirūpinanti motina. Būtina prisiminti, kad šiandien ne tik tėvas neturi laiko savo šeimai ir vaikams dėl profesijos ar amato, bet ir motina nebūna namie ištisą dieną. Darbas ir noras užsitikrinti geresnę ateitį verčia ją dirbti ir šeimą palikti likimui. Tėvas čia dar reikalingesnis, negu ten, kur motina gali būti su vaikais.

Švęsdami Tėvo dieną, mes neišskiriame motinos, kaip, švęsdami Motinos dieną, neišskiriame tėvo. Tėvo dieną tik daugiau turime prisiminti tą tėvo atsakomybę už savo šeimą, savo vaikus ir jų ateitį. Tėvas, kaip jau minėta, yra didesnis autoritetas ne tik dėl savo rešenos buvimo kartu su vaikais, bet ir dėl savo prigimties savybių, kurios yra įdiegtos jo vyriškume, žmogiškoje sieloje, savo pareigų supratime. Tai kalbama tik apie tuos tėvus, kurie savyje turi tą dievišką kibirkštę būti tikrais tėvais, neapgaudindami savę ir kitų, ypač savo šeimos. Apie tėvus, kurie to vardo nėra verti, nekalbame kaip apie tėvus, juo labiau Tėvo dienos proga.

Tėvo diena turi būti šventa tiek vaikams, tiek pačiam tėvui. Tas negerbiamas, kas nemoka gerbti savę. Tiek mažai, tiek jau suaugę vaikai turi rasti savo tėvą užtarę, patarę, globę, kuris rūpinasi kiekvienu atskirai ir visais kartu. Joks tėvas negali būti pats sau autoritetas, kad būtų autoritetas ir vaikams. Jis turi savo tėvišką autoritetą sujungti su Dievo jam duotomis savybėmis, jis turi vaikams rodyti tikro gyvenimo ir rūpestingumo pavyzdį, jis turi būti toks, į kurį kiekvienas vaikas, pasitaikęs sunkumams, galėtų kreiptis kaip save suprantantį vyresnį draugą, kartu esantį ir jo tėvą.

Tėvo diena nėra skirta tik tėvui pagerbti, iškeliant jo pareigas ir sunkumus, susijusius su rūpesčiu savo šeima. Ši diena turi priminti tiek tėvams, tiek motinoms, tiek jau mąstantiems vaikams, kad tėvo savitus ypatumus jam davė Kūrėjas, jis juos paveldėjo iš savo tėvų, juos sustiprino ar susilpnino vietos, laiko ir aplinkos papročio veikiamas. Kiekvienas tėvas turi žinoti, kad jis atsako už mažus vaikus, kol jie suauga ir subręsta, kol jie patys gali pasirinkti gyvenimo kelią. Jis nenustoja būti patarėju net ir tada, kai vaikai savose profesijose eina jau savą gyvenimo kelią.

Pr. Gr.

APNUODYTI ŠVINU

Chicago pietuose prie Dutch dažų fabriko pastebėta švino asbesto dulkių. Kai kurie to apnuodyti vaikai skundžiasi galvos, sąnarių skausmais. Daromi tikrinimai žmonių, kiek jie paveikti tų dulkių.

Motina, reikia butuoti kiekvieną žemės pėdą, kurią yra palietusi tavo koja.

H. Heine

Moterysė perpus sumazina mūsų nelaimės, padvigubina džiaugsmus ir paketurgina mūsų išlaidas.

Anonimas

PABALTIO HOLOCAUSTAS

Ar laisvasis pasaulis suteiks vilties pavergtoms Pabaltijo tautoms?

BS.AS.

Laisvųjų slovąkų savaitraštis „Kanadsky Slovaks“, išėjęs Toronto, Kanadoje, š.m. gegužės 8 d. išspausdino anglų kalba specialų straipsnį „The Baltic Holocaust“ Pabaltijo tautų deportacijoms į Sov. S-gos gulagus 45-rių metų sukakčiai paminėti.

Straipsnio pradžioje pabrėžiama, kad „mažamečiai 6-7 metų vaikai buvo sovietų NKVD areštuojami ir išvežami į Sibirą. Tomis birželio 13-15 d. apie 20% tų kraštų gyventojų — iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos — su naikinimo komunistinė terorizmo besiremianti NKVD. Dar ir šiandien tas naikinimas tęsiasi“.

Baisusis Birželis

Rašinio pradžioje skaitytojams primenama, kad 1940 birželio 15-17 d. buvo okupuotos trys Pabaltijo valstybės, sunaikintas jų kultūrinis gyvenimas bei panaikintos visos žmogiškos laisvės. Tai įvyko Sov. Rusijai sulaužius visą su tomis valstybėmis pasirašytas taikaus sugyvenimo sutartis. Šis genocidas yra Stalino-Hitlerio susitarimo pasekmė, kurį 1939 m. rugpjūčio 23 d. pasirašė diktatoriai įgaliojti užs. reikalų ministrai V. Molotovas ir J. Ribbentropas. Kaip pasauliui šiandien yra žinoma, ši sėtoniška sutartis sukėlė II pas. karą. Pabaltijo tautų gyventojams 1941 m. birželio 13-17 d. yra Holokausto pradžia. Per dvi naktis vien Lietuvoje buvo suimta 34,000 taikų mylinčių gyventojų, 16,000 latvių ir apie 10,000 estų. Suimtieji buvo deportuoti į Sibiro dykumas.

Straipsnio autorius pasakoja, kad suėmimai, prisilaikant slapto, buvo vykdomi naktimis. Kaliniams buvo leidžiama su savimi pasiimti tik tai, kas pasitaikė po ranka. Žmonės suvaryti į sunkvežimius, lyg kokie gyvuliai, buvo vežami į geležinkelio stotis, kur jų laukė paruošti gyvuliams transportuoti vagonai. Suvaryti į vagonus žmonės buvo saugojami laukinių išdresiruotų žmonių, rusais vadinamų. Šeimos buvo išardytos: vyrai atskirti nuo žmonių, vaikai nuo savo tėvų. Ir kol traukiniai stovėjo stotyse, jie negavo nei lašo vandens, nei trupinio duonos!

Tremiamųjų sąrašus paruošė krašto išdavikai-komunistai, įtraukdami į juos ne tik išmokslintus, inteligentus, bet ir amatininkus bei ūkininkus ir kitus susipratusius dirbančiuosius. Tremiami buvo visi tie, kurie buvo įtariami sudarysį pavojų greitam komunizmo išgailei Pabaltijje.

Taip pat buvo tremiami ir vaikai. Taip pvz. iš Lietuvos stambesnią tremiamųjų grupę sudarė 6-7 metų vaikai. Iš Latvijos buvo išvežta 3,332 vaikai. Taip pat ir Estijoje buvo suimta apie 3,000 vaikų. Tai ir buvusio holokausto pradžia Pabaltijje.

Žuvusių skaičiai

1941 m. birželio 22 d. prasidėjęs nacių-komunistų karas sustabdė Stalino įsakytu ir NKVD vykdomą Pabaltijo tautų totalinį žmonių išnaikinimą. Tačiau vokiečiams pristabdžius žygį per Latviją ir Estiją, iš pastarųjų šiaurinių provincijų buvo „sumobilizuota“ 22,000 jaunuolių. Jie buvo išvežti į tolimo Sibiro medžio apdirbimo stovyklas, kaip Kotlas, Karaganda, Omsk ir Pečiora. Šiose stovyklose dėl nepakankamo maisto ir nežmoniškų gyvenimo sąlygų mirė 25% ištremtųjų. Išsigelbėjusieji nuo tikros mirties vėliau buvo sumobilizuoti į raud. armiją.

Antrojo tremimo metu iš Latvijos ir Estijos buvo suimami geležinkelio tarnautojai, buvę reguliarios armijos kariai, medicinos personalas. Šio tremimo sąlygos žuvo apie 13,000 latvių ir apie 7,000 estų.

Kaip žinoma, vokiečiai laikė okupavę Pabaltijo kraštus nuo 1941 iki 1944 m. Vokiečiams traukiantis sovietų okupacinės jėgos ir vėl grįžo į jų anksčiau okupuotą Pabaltijį. Antroji okupacija, besitęsianti ligi šiandien, naikino bet kokią tautinių tautinių gyvenimą. Masiniai areštai ir tremimai buvo tęsiami 1945, 1946 ir 1949 m. Apskaiciuojama, kad vien iš Lietuvos ligi 1953 m. buvo ištremta apie 550,000 asmenų, kas sudaro apie 20% viso krašto gyventojų. Panašaus masto tremimai buvo vykdomi Latvijoje ir Estijoje. Ypatingai žiauriai buvo elgiamasi kolchozų kūrmo dienomis su tų kraštų ūkininkais: vien iš Estijos tuo laikotarpiu į Sibirą buvo ištremta 90,000 žmonių.

Aisku, kad komunistų spauda tai garsino kaip „darbininkų laimėjimus“, tačiau tų ištremtųjų tarpe buvo daug nepilnamečių vaikų. Iš Pabaltijį prieš II pas. karą gyvenusius 6,500,000 žmonių buvo ištremta ir nužudyta daugiau kaip 1,000,000 gyventojų. Jeigu tai palygintume su Kanados gyventojais, tai jis būtų lygus tam, kiek jų dabar gyvena Britų Kolumbijoje ir Manitoboje.

Tremtinių lėtas žudymas

Ištremtiesiems teko susipažinti

su gulagų gyvenimu — priverčiamuoju darbu nežmoniškoms sąlygomis. Gyvas liudininkas V. Krinte pasakoja apie Vorkutos 11 nr. stovyklą. Atvežtiems į ją 1,200 „nusikaltėlių“ nebuvo jokių barakų, nei palapinių. Šios stovyklos stalininių „rojų“ tepergyveno tik penki asmenys.

Tuo tarpu Permės apskrityje Usolog-Solikamsk srityje buvo 50 stovyklų, kurių kiekvienoje buvo nuo 1,000 ligi 15,000 suimtųjų. Nė vienas iš ten uždarytų 1,000 latvių nėra likęs gyvas!

1942 m. žiurios žiemės metu į Jenisiejaus upės sritį buvo ištremta 400 moterų ir 17 vaikų, kurie visi mirė. Latvaitė Ruta Upite dukart tremta į Sibirą ir ten žuvusi savo dienoraštyje rašė: „Viespatie, aš taip norėjau gyventi!“ Ji paliudijo, kad iš 200 ištremtų latvių Bilini saloje, Ob upėje, vienas ketvirtis žuvo 1943 m. žiemą. Taip pat ir Upite ten mirė, neišlaikiusi XX-jo amžiaus barbarų sukurtų nežmoniškų gyvenimo sąlygų.

Palietė visus

1941 m. tremimai buvo žiaurus smūgis visiems Pabaltijo kraštų gyventojams. Galima drąsiai tvirtinti, kad, kaip jų okupuotose kraštuose, taip ir laisvuose kraštuose gyvenančių šeimų tarpe gal nėra nė vienos, kurių šeima nebūtų paliesta sovietų įvykdyto genocido.

Pabaltijo holokaustą planavo gen. Serovo vadovaujama tarptautinių nusikaltėlių grupė. Tikėtina, kad tuos planus tvirtino „tautų tėvas“, žudikas Stalinas. Vakarų valstybių seifuose dar tebėra laikomi 1939 m. ypatingai slapti dokumentai, liečiant Pabaltijos deportacijas, pasirašyti gen. Serovo.

Pirmojo holokausto atgarsiai dar ir šiandien jaučiami pavergtose Estijos, Latvijos ir Lietuvos valstybėse. Žinoma, holokaustas kitokioje formoje ir toliau vykdomas minėtuose kraštuose: žmogaus protui yra nesuvokiama, kad trečdalis tų kraštų gyventojų būtų sunaikinti.

Pasulyje laisvę yra nedaloma ir laisvieji neturi teisės užmiršti Pabaltijje įvykdyto holokausto. „Dabar, kada Pabaltijo tautų gyventojai prisimena Sovietų S-gos prieš 45 metus įvykdytą holokaustą, yra pats laikas pasidžioti ir jiems pagelbėti, suteikiant vilties spindulį ateičiai“, baigia šis rašinys.

Iš straipsnyje sumintų pavardžių galime spręsti, kad mūsų pusbroliai latviai sudarė ryšį su slovakaiais, kad ir jų tarpe būtų pakleista apie Pabaltijo tragediją. Ačiū latviams už šią paslaugą.

Rimties valandėlei

VISUR MALONU... O MIELIAUSIA PO SAVO STOGU

Mintimi ir širdimi apimti visą savo tautą, net ir platų pasaulį yra ne tik malonu, bet ir prasminga. O vistiek ne tik malonu, bet ir būtina sugrįžti ir po savo stogu.

Pradėtas mūsų laikais, civilizuotame pasaulyje populiarėja Motinos dienos minėjimas. Vėliau pradėtas ir reikla tikėtis, kad tai prigis, Tėvo dienos minėjimas. Tačiau negalima neprisiminti ir prie tos minties nesustoti, kad ne visos ištėkėjusios moterys, ne visi vedusieji vyrai gerbiami tomis Motinomis ir Tėvo dienomis. Šiuodu žodžiai suponuoją šeimą.

Jau prieš kelias dešimtis metų lietuviai ateitininkai pradėjo minėti — šventę Šeimos šventę. Ši mintis yra verta visų dėmesio. Visuomenė be šeimos. Ar tai galimas dalykas? Šį klausimą dera svastyti ir suprasti jo reikšmę. Vis daugėja skaičius ir nuosimtis žmonių, gimusių ne šeimoje. Jų didelė dauguma yra pasmerkti nuo pat kūdikystės augti ne tik medžiaginiame skurde, bet ypatingai be deramo auklėjimo. Panašion būlen patenka nemaža dalis vaikų vedusių, bet išsiskyrusių tėvų. Kai didmiesčių bent kai kuriose sekcijose, o kai kurių grupių ir ne didmiesčiuose daugiau negu pusė vaikų ir jaunimo auga anose paminėtos sąlygos ir aplinkoje, tai yra lengva suprasti, kokios visuomenės galima laukti netolimoje ateityje. Jau šiandien didmiesčių kai kuriose dalyse padoriai šeimai, padoriai jaunimui ypatingai gyvenimo atmosfera yra ne tik nemaloni, bet net nesaugi. Palikus tai be deramo dėmesio, ta dvasia ir nuotaikos, kaip visos kitos žmonių ydos ir gamtos piktžolės, plinta be ypatingų pastangų, su pasekmėmis, kokias šiandien gal sunku net įsivaizduoti.

Bemaz visi jauni žmonės natūraliai galvoja apie moterystę ir bemaz visi jos pasiekia. Pagal nebeatmenamų laikų tradiciją pirmieji žmonės — taigi pirmieji tėvai — buvo tokie tobuli, kad mums sunku juos įsivaizduoti. Tačiau baigę tragiškai sau ir savo vaikams ir visai žmonijai. Tuos pirmuosius Motiną ir Tėvą žmonija turėtų minėti daug nuosirdžiau ir iškilmingiau, negu mini kitas motinas ir tėvus. Deja, kada jie prisimenami, vis prisimenamos jų

paliktos pasekmės. O jų nelaimės ir tų pasėkmių priežastis buvo, kad juodu manėsi esą gudresni už Dievą-Sukūrėją.

Kai jauni žmonės svajoja apie savo ateitį, tai nėra kokios nors žmonių dalies pietistinė pažiūra, bet yra natūrali realybė, kad žmogus yra tuo, kuo jis yra, jo gyvenimo tikslas ir kelias į tikslą yra kuriami ne fantazija, bet dėsniais, kurie žmogų saisto natūraliai, o ne pakeičiant tuos dėsnius savo nerealiomis svajonėmis. Žmonijos istorijoje iki dabar ir liks visiems laikams populiariausi ir labiausiai gerbiami ne pirmieji žmonės — tėvai Adomas ir Ieva, bet toli po jų gyvenusi Nazaretė Marija, Joakimo ir Onos dukrelė, Juozapo iš Nazareto žmona. Jos gyvenimo ir palikto atminimo apie save paslaptis yra labai paprasta: kad į pasakytą jai žodį Dievo vardu, nors tai buvo priešinga jos susikurtam gyvenimo planui, ji atsakė: Štai aš Viešpaties tarnaitė, tebūna kaip tu pasakei (Jon.1-38).

Faktiškai kiekvienas žmogus per savo vidinį nuajautimą išgirsta žodį, pasakantį jo gyvenimo kelią. Tiesa, kad tas žodis mums neteikiamas gražių rašytų pranešimu. Jis girdimas savyje. Kiekvienas jaunas žmogus turėtų kiti kada ramiai susitelkti ir tą balsą išgirsti. Negali būti abejonės, kad daugeliui jaunų žmonių yra skirtas moterystės, šeimos gyvenimas. Tačiau tiesa, kad ne vienam: tenka savyje pajusti ir kitokį paskyrimą: pasilikti be moterystės pasauliečiu, kunigu, vienuoliu ar vienuole. Jaunas žmogus turėtų šio vidinio savo žodžio paisyti daugiau, negu savo tėvų ar kitų pašalinių asmenų patarimų, įkalbinėjimų.

Šia proga kalbant ne apie kitus gyvenimo kelius, bet apie šeimą, į pašaukimą šeimos gyvenimui reikia žiūrėti kaip į svarbiausią pašaukimą. Šeima yra žmonijos, taigi ir visokių žmonių šaltinis, savo esme įvairiais atžvilgiais svarbesnė už eilę kitų pašaukimų. Ir šis gyvenimo kelias lieka tiek vertas, kiek jame paisoma šio gyvenimo natūralių reikalavimų. Tų reikalavimų nepaisymas yra ne mažesnis to gyvenimo degradavimas už neištikimybę kunigystei ar kitokiam

(Nukelta į 4 psl.)

KAIMIEČIO UŽRAŠAI

Vienos šeimos gyvenimo iškarpa

J. ZARA

52

Vos tik vėliavininkai spėjo išsirikuoti, apie juos ėmė grūstis maldininkai. Jie rinkosi iš visų šventoriaus kampų, nes kiekvienas norėjo užimti vietą arčiausiai prie kunigo po baldakimu, o gaisči nesigalėjo, nes ir altorėliu su visa palyda buvo įsitvirtinę takelyje, tuoj turėjo pasirodyti ir gražiausias eisenos papuošalas — gėlių barstytojas.

Kai bažnyčioje pasigirdo mažųjų varpelių skambėjimas, minia nutilo, nustojo judėjusi ir, rodos, sulėtinio kvėpavimą. Tyla įsiviešpatavo tokia gili, jog už šventoriaus mūro aiškiai girdėjosi arklių prunkstimas ir labai aiškūs vaikų rėkavimas. Mat, du paaugliai sugalvojo pažaisti ritinį ir taip buvo įsigilinę į savo žaidimą, jog užmiršo, kad jie linksminosi labai netinkamu laiku ant kelio prieš bažnyčią.

Prie arklių prunkstimo žmonės buvo pripratę, nes tai buvo jų visų darbų palydovai, ir jiems toks nereikšmingas pasigarsinimas tuoj buvo dovanotas. Tik vaikų rėkavimas uždegė ne vienam jėką taip, jog vienas kitas iš vyresniųjų maldininkų jau čiupinėjo prie juosmens dailiai prigulusių diržų, geros jaučios odos ir užtektinai kieta, toks didelis noras buvo kiles eiti ir patraukti tuo diržu išdykėliams per sprandą, nes tokį jų elgesį laikė skaudžiai baustinu.

Visi miestelio gyventojai, nuo mažiausio iki vyriausio, žinojo bažnyčioje vykstančių pamaldų svarbą, ypač, kai tos pamaldos būdavo palydimos

tokia iškilminga eiseną, kokia turėjo įvykti šią dieną. Judėjimas tai valandai būdavo sustabdomas, šulinių svirčių girdžėjimas nutildavo. Ir Mašas, krautuvės savininkas, nors buvo laikomas eretiku ir apie pamaldas nieko nežinančią, uždarydavo nuo gatvės pusės krautuvės duris, tuo pagerbdamas tikinčiuosius, kurie juk ir buvo jo klientai.

Truko dar kelios minutės, ir kunigas po baldakimu, apsuptas palydovų, išėjo į taką.

Dabar pajudėjo visi. Vėliavų nešėjai žengė lėtu žingsniu pirmyn, išlaikydami vienas nuo kito keturių žingsnių tarpą, tokio pat atstumo laikėsi ir altorėliu nešėjos, o merytės, kunigui po kojų gėles bastančios, akyliai prižiūrėjo špitolininkė Darata. Ji sekė kiekvienos mergaitės žingsnius ir, jeigu kuriai mažytei apsisukdavo galvelė ir ji nebežinodavo kuria kryptimi eiti, Darata paimdavo tokia už pečių, įstatydavo į vėžes — ir vėl viskas vykdavo gražiausioje tvarkoje.

Kadangi dabar ir varpeliai skambėjo — keturi berniukai, eidami prieš kunigą, jais žvangino — ir didieji varpai dūgė, o ir giedoriai traukė pilnų balsu, kas jiems priklausė, gavosi toks didelis ūžesys, galinčias, iškilmingas, tiesiog nežemiškas, ir maldininkai žengė iš lėto, gražiai, maldoje paskendę, į šalis nesidairydami, viską užmiršę, savo sielas Dievui pavedę.

Ir du vaigaliai, prieš valandėlę už triukšmavimą gatvėje diržų užsitarnavę, dabar nustojo žaide, prisilėnę prie mūro sienos, nosis užkabinę, kaip tylūs avinėliai procesiją sekę.

Pranas ejo kartu su minia. Pirmą kartą po penkerių metų, praleistų svetur, jis žygiavo savo parapijoje, su savo žmonėmis, su savo kaimiečiais. Nors tokiu eisenai jis buvo bralesnis ne viena — bet ši

buvo ypatinga, ši vyko po to, kai jis grįžo į namus, gyvas ir tik mažai sužeistas, o tiek jo draugų, kartu su juo sunkią kareivio dalį nešusių, nebeįždo. Kaip dėkingas jis turėjo būti tai Visagalei Apbargai, kuri taip tvarko žmogaus kelius, jog per tiek daug pavojų išveda į gyvą.

Jis nemokėjo daug gražių žodžių sudėti į puikią, iškilmingą maldą, kuri nukristų į aukštybes prie Aukščiausiojo kojų. Visa, ką jis savo širdyje dabar jautė, buvo begalinis dėkingumas už tai, kad jam buvo leista grįžti į tėviškę, į savo parapiją, į Sakyną. Priekyje vėjelio kedenamos plevėsavo vėliavos, baltomis kamžomis apsvilkusių vyrų nešamos, slinko altorėliai, apsupti jaunų mergaičių, po baldakimu lėtus žingsnius dėliojo kunigas, ir minia, maldoje paskendus, atrodė plaukė, kojomis žemės nesiekdama — tokia didinga ir nežemiška pasivaideno jam toji didžiulė eiseną, ir jis ejo kaip sapne.

Kai grįžo į realybę, to gražaus sapno kaip nebūta. Visi buvo bažnyčioje, sausakimšai prigrūstoje, nes daug tokių, kurie prieš procesiją stoviniavo šventoriuje, dabar pakliuvo į vidų. Čia jau viskas ejo daug paprasčiau, nes vyko pamaldos, kaip kiekvieną sekmadienį. Grojo vargonai, girdėjosi storas vargonininko balsas, pakaitomis su kunigo maldos žodžiais, kurie atėdavo nuo altoriaus.

Pranas meldėsi iš maldaknygės, kaip ir visi kiti aplink jį stovintieji, nes buvo pakliuvęs į ratelį jaunų vyrų ir skaityti bent jau iš maldaknygės tokie mokėjo. Susikaupę maldai nelabai jam sekėsi, nes kairėje pusėje nedidelis, raumeningas vyrukas kartkartėmis alkūnėmis jį maigė. Tam vyrukui greičiausia trūko oro, nes bažnyčioje ėmė darytis troškio, karšta taip, kad žmonės tik braukė prakaitą ir sunkiai alsavo, o jam tokiam mažam to oro dar mažiau kliuvo.

(Būs. daraujas)

HORIZONTALAI

ŠVENTIŠKAS
SAVAITGALIS

Šis birželio 14-15 d. savaitgalis, nors ir labai liūdnas netolimų laikų Lietuvos istorijoje, Chicagoje paminimas didele švente — Chicago Lietuvos operos 30-ties metų sukaktimi. Sukakties proga scenos rampe matysime du Rossini patriotiškos operos „Vilniaus Telio“ spektaklius. Operos nuotaka labai derinasi su šio istorinio savaitgalio nuotaikomis, nes kaip tik sukanka 45-ri metai, kai tuometinio sovietų diktatoriaus Stalino agentai pradėjo masinį nekaltų lietuvių trėmimą į Sibirą. Del to šis laikotarpis ir vadinamas Baisiuoju Birželiu. Sukaktuvinė — Chicago Lietuvos operos savo spektakliams šį kartą ir pasirinko tas istorines datas, nes pačios statomos operos nuotakos derinasi su tu istorinių lietuvių tautai dienų nuotaka.

Esu vienas iš tų, kuriems 1956 m. rugpjūčio mėnesį teko dalyvauti istoriniame posėdyje Chicagoje, kurio metu tuometinio Chicago Lietuvos vyrų choro „Vytiš“ valdyba pranešė, kad vyrų choras, vadovaujamas muz. Vlado Baltrušaičio, suka į operinį kelią. Tame posėdyje, be vyrų choro valdybos narių ir choro vadovo, dalyvavo būsimasis ilgametis Chicago Lietuvos operos dirigentas muz. Aleksandras Kučūnas, rež. K. Oželis, keli solistai ir vienintelis lietuvių spaudos atstovas. Pranešus apie choro pasukimą į operinį kelią, mažai kas iš to posėdžio dalyvių tikėjo, kad choras išaugs į Chicago Lietuvos operą ir kad tas vienetas, amžinai kovojantis su pastatymų palikimais skolomis ir kitais nepretekliais, išsilaikys net 30 metų, kad „Vilniaus Telis“ bus 28-sios pastatytos operos premjera su 104-iais spektakliais per 30 metų. To tikrai netikėjome. 1956 m. rugpjūčio mėn. susirinkę į tuometinio Hollywoodo salę Brighton Parke. Tačiau tarp tos datos ir šių dienų būta didelio stebuklo. Tą stebuklą įgalino didelis choristų, valdybos narių, meno vadovų ir solistų ryžtas ir jų visų pasiaukojimas. Taip pat ir žiūrovų, gausiai lankusių ir tebelankančių operų spektaklius, ypač pabrėžiant mecenatų bei rėmėjų teikiama finansinę paramą, nes be paramos opera nebūtų išsilaikiusi. Jie visi ir nupynę Chicago Lietuvos operos sukaktuvinį vainiką.

Kaip žinia, kitiems metams Operos choras jau yra užangažuotas. Jis pakviestas giedoti krikščionybės įvedimo Lietuvoje 600 metų sukakties iškilnėse Šv. Petro bazilikoje Romoje ir Šv. Vardo katedroje Chicagoje. Todėl kitais metais naują operą vargu ar matysime, nes paruošti geros religinės muzikos repertuarą nebus lengva ir reikės skirti nemažai laiko. Dėlto ir šio savaitgalio spektakliai dar labiau viliojantys.

APMASTYMAS PO
PREMIJŲ ŠVENTĖS

Gegužės 17 d. Bostone įvyko LB Kultūros tarybos premijų įteikimo šventė. Premijos skiriamos įvairių meno ir kultūros sričių atstovams: muzikams, dailininkams, knygų autoriams, teatralams ir kitiems. Seniau buvo skiriamos premijos ir lietuviškos radijos valandėms, tačiau pastaruoju metu, kaip atrodo, jos buvo nutrauktos. Iš vieno šaltinio girdėjau, kad tokį sprendimą padarė Lietuvos fondo vadovybė, nes fondas skina lėšas premijoms.

Ko LB Kultūros tarybos premijų šventėse labai pasigendavo — tai žurnalistikos premijos,

kuri kasmet būtų skiriama labiausiai tais metais išėjusių lietuvių spaudoje pasireiškusiems bendradarbiams, neišskiriant redaktorių ir redakcinių kolegijų narių.

Kai kas gal būtų tuojau prikiš, kad tokias premijas skiria dosnusis mecenatas kun. dr. J. Prunskis iš savo santaupų. Taip, jis tokias premijas kartais skiria, vienu metu skyrė net kelerius metus iš eilės. Bet tos premijos dažniausiai tekdavo daugiau katalikiškos spaudos bendradarbiams, nes tokia jau buvo gerojo mecenato valia. Vėliau tos premijos retėjo, būdavo daugiau atsitiktinės, kaip pvz. „Draugui“ minint savo deimantinį jubiliejų. Ir dabar panašius premijų kun. dr. J. Prunskis yra numatęs skirti, bet vis katalikiškų pažiūrų autoriams. Tokia mecenato valia mes turime gerbti ir neturim teisės prieš jį bruzdėti.

Būdamas Chicagoje, atvirai paklausiau kun. dr. J. Prunskį, ar jis atseitje numato skirti pastovią žurnalistikos premiją? Atsakė, kad ne. LB Kultūros tarybos pirmininkė I. Dublienė man telefonu pažadėjo, kad ji dėl kasmetinės žurnalistikos premijos nesišypsintų, jei Lietuvos fondas skirtų lėšų.

LB Kultūros tarybos skiriama žurnalistikos premija būtų apolitinė, nesusieta su kuria nors viena partija ar ideologija, premijai galėtų būti juri komisijos parinkti ne tik katalikiškų, bet taip pat ir kitų srovių laikraščių ar mėnraščių, kaip „Dirva“, „Pasaulio lietuvis“, „Europos lietuvis“, „Akiračiai“, tokios premijos vertė bendradarbiai. Tai būtų tikrai prestižinė premija. Ant ra vertus, Lietuvos fondo kūrėjai bei vadovai, kaip dr. A. Razma, St. Baras, dr. K. Ambrozaitis, dr. G. Balukas ir kiti išėjusių lietuvių spaudos reikšmę, kiek žinau, labai vertina, nes spauda ir lietuviškos radijos valandėlės daug padėjo Lietuvii fondui pasiekti tai, ką jis dabar yra sukaukęs. Tačiau, iš kitos pusės žvelgiant, jei Lietuvos fondo vadovybė pritartų kasmetinės žurnalistikos premijos įsteigimui, ji jokių būdu neturėtų būti skiriama tik tiems, kurie Lietuvos fondą propaguoja. Tai turėtų būti labai neutrali, objektyvi premija, skiriama tokiems spaudos bendradarbiams, kurie savo publicistinėmis raštais, komentarais ir apybraižomis įspūdingiausiai ir taikliausiai atsiliepią į bėgančio gyvenimo įvykius ir aprašė lietuviškos veiklos aspektus. Tokios premijos tikrai lauktu.

Kai kas gal primins egzistuojantį dr. Petro Daužvardžio fondą. Tačiau tas fondas kartą metuose ar rečiau paskiria tik skatikus jauniems lietuvių spaudos bendradarbiams. Jo tikslas skatinti jaunuosius bendradarbiauti lietuvių spaudoje, kandidatus premijai parenkant laikraščių bei žurnalų redaktoriams. Mums labai reikia LB Kultūros tarybos kasmetinės prestižinės žurnalistikos premijos. Raktas tokiai premijai įsteigti Lietuvos fondo vadovų rankose.

VIETNAMO VETERANŲ
SUVAŽIAVIMAS

Į Chicago iš visų JAV suvažiavo Vietnamo karo veteranų apie 100,000. Birželio 13 d. bus paradas iš Olive parko netoli Navy Pier. Žygiuos per miestą į Grant parką, kur nuo 1:30 iki 9 v.v. gros orkestrai. Birželio 14 d. Daley centre 3 val. bus pagerbti 2,400 dingę Vietnamo kare, o paskiau programa Grant parke. Birželio 15 d. bus posėdžiai. Vietnamo kare žuvo apie 58,000 amerikiečių.

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

PARTIZANŲ MINĖJIMAS

Los Angeles J. Daumanto šaulių kuopa birželio 1 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje suruošė Miško brolių — partizanų minėjimą, skirtą partizanui J. Daumantui-Lukšai, jo 35 metų žuvimo prisiminimui.

Minėjimą pradėjo kuopos vicepirmininkas Vl. Šimoliūnas, aptardamas Miško brolių prasmę ir kviesdamas pagr. kalbėtoju J. Pažera.

Paskaitininkas nukėlė klausytojus į 1944-1951 m., į 2-sios sovietinės okupacijos laikotarpį Lietuvoje, išryškindamas ir partizanų atsiradimo priežastis bei jų kovas dėl laisvės, kurios tęsėsi arti 10 metų. Partizanų veiklos nei reguliūs raudonosios armijos daliniai, nei provokaciniai „partizanai“, nei vadinamieji sribai neįstengė sužlugdyti.

Partizanas J. Daumantas-Lukša, Lietuvos laisvės kovų arenoje sušvito iki meteoras. Tai kilnios sielos jaunuolis, gilus patriotas ir idealistas, stengėsi apjungti visų partizanų veiklą ir ją koordinuoti. Infiltruoti ir partizanų vadovybę parsišlavėliai — agentai, stengėsi iš vidaus veiklą sužlugdyti. Taip 1951 m. rudenį vienas iš tokių išdavikų įvedė į pinkles J. Daumantą-Lukšą, kuris kovoje žuvo.

Meninės dalies pranešė J. Venckienė pranešinėjo apibūdindama programą ir jos atliekė.

R. Mickus — smuiku atliko „Meditation“ iš operos Thais., Kr. Mickutė — fleita, Adagio „Religioso“.

Solistė St. Pautienienė atliko trilogiją — „Miško brolius“: „Už aukštų kalnelių“,

— liaudies daina, harmonizuota J. Tallat-Kelpšis — kažkur po kovos mūšio lauke guli karys, kurio ieško tėvas ir motina, bet randa negyvą su poverta širdimi...

„Prie kapo“, — žodžiai D. Staniškienės, muzika Aloyzo Jurgučio... sesuo neranda brolio kapo kapinyne tyloje, bet jis tebėra gyvas jos širdyje...

„Šią naktį sapnavau Džukiją“, — žodžiai partizano Ben. Labensko, muzika O. Metriškienės... — kažkur girios tankmėje partizanas svajoja apie savo gimtąją sodybą... apie gražiąją tėvynę — Džukiją...

Visai muzikinei daliai akompanavo kompozitorė O. Metriškienė.

Minėjimo dalyviai labai šiltais priėmė meninės dalies atliekėjas, įvertinadami gėlimis ir nuosirdžiu plojimu. Po programos vyko sesių šaulių paruoštos vaišės.

DOSNŲS EMILIS IR
JULIJA SINKIAI

Los Angeles apylinkė turi daug dosnių lietuvių, bet vargu kas gali susilyginti su dosniaisiais Sinkiais. Jie neperseniai skautiškam jaunimui paaugojo du tūkstantčius dolerių. Šie labai reikalingi pinigai bus panaudoti sumažinti skolą naujai pastatyto stovyklavietės namo. Kaziuko mugės proga skautai pagerbė Emilį Sinkį, pakviesdami jį atidaryti mugę. Jis savo šiltais žodyje pasveikino jaunimą, linkėdamas jiems išaugti geras lietuviams, kad Los Angeles taptų aktyviausia kolonija visoje Amerikoje.

PAMOKOS SOVIETAMS

Pennsylvanijos gubernatorių Dick Thornburgh pranešė mokslininkų draugijos American Association for the Advancement of Science simpoziume, kad Černobylio katastrofa nebūtų įvykus, jei sovietai būtų pasimokę iš Three-Mile Island nelaimės Pennsylvanijoje 1979 m. Gub. Thornburgh tuo metu, kai įvyko nelaimė, tik du su puse mėnesio buvo išbuvęs gubernatorium. Aštuonis mėnesius po šio įvykio jis bandė su sovietais pasidalinti Three-Mile Island (TMI) katastrofos patirtimi, bet jie tuo visai nesidomėjo, sakydami, kad pas juos branduolinių jėgainių saugumas iš esmės jau išspręstas.

Thornburgh pareiškė, kad TMI nelaimės pasekmėje viešojoje opinijoje Amerikoje išreikalavo 100 naujų saugumo standartų branduolinėms jėgainėms ir visa tai paskelbta pasaulinėje spaudoje ir perduota Tarptautinei branduoli-

nės energijos reguliavimo komisijai. O sovietai, tuo tarpu, net septynerius metus po TMI driso bandyti nuslėpti Černobylio katastrofą, kol švedai nesusekė savo atmosferoje nepaprastai aukšto radiacijos lygio.

Gubernatorius pakartotinai reikalavo visuose kraštuose patikrinamų saugumo standartų ir vilias, kad po šios

WASHINGTON, D.C.

SUSIRINKIMAS

JAV Lietuvių Bendruomenės Washingtono apylinkės metinis susirinkimas bus sekmadienį, birželio 29 d., po mėnesinių lietuviškų pamaldų, apie 3 val. p.p. Apreiškimo bažnyčios salėje (Church of the Epiphany) 2712 Dumbarton Avenue NW, Washington (Georgetowne).

Bus padaryta metinė atskaitomybė ir renkami du nauji valdybos nariai. Visi Washingtono lietuviai kviečiami atsilankyti ir pasidalyti Bendruomenės veiklos reikais.

Valdyba

nelaimės sovietai jau bus sudomėję kalbėtis apie patikrinamus tarptautinius branduolinių jėgainių saugumo reikalavimus.

Tarpe naujų apsaugos potvarkių Pennsylvanijoje branduolinės nelaimės atveju, apylinkių, esančių arti branduolinių jėgainių, telefonų knygose yra šeši puslapiai informacijos gyventojams, ką daryti nelaimės įvykus.

Rimties valandėlė

(Atkelta iš 3 psl.)

pašaukimui.

Žvelgiant į šiandieninį žmonijos vaizdą, yra labai aišku, kad šio laiko daugelio negerovių pašalinimui ir žmonijos deramo gyvenimo, nuotaikų, tvarkos užtikrinimui tokia šeimma, kokia ji turi būti, yra sėkmingiausias ir vienintelis kelias. Nėra per smulkus dalykas visada prisiminti ir tai, kad pačios šeimos kiekvieno nario laimė yra tokia, koks yra kurios šeimos gyvenimas, jos dvasia.

Būtų tikrai vertinga misija, jeigu lietuviai, patys minėdami Šeimos šventę, pasistengtų ir sugebėtų šią šventę paskleisti kuo plačiausiai.

Vysk. V. Brizgys

1986 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ
iš Bostono ir New Yorko

"Amber Holidays"

Liepos 16	— 1731.00	Rugsėjo 17	— 1421.00
Liepos 21	— \$1348.00	Spalio 1	— 1538.00
Rugpjūčio 14	— 1555.00	Gruodžio 26	— 1476.00
Rugsėjo 2	— 1885.00		

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai.

Registracijos, informacijos reikalu skambinkite:

1-800-722-1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kandas skambinkite 1-617-268-8764

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway, P. O. Box 116,

South Boston, Mass. 02127

Įstaigai vadovauja: Aldona ADOMONIS ir

ALBINA RUDZIUNAS

Norintems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus.

Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

REMKIME TAUTOS FONDA

Tik nuo mūsų priklauso, ar būsimė girdimi laisvajame pasaulyje.

Nepamirškime LIETUVOS LAISVĖS IŽDO, pagerbdami artimuosius, įamžindami jų atmintį ar tvarkydami savo palikimų reikalus.

Aukodami TAUTOS FONDUI, paremsite ELTA biuletenių leidimą 6 kalbomis ir informacijos apie tikrą padėtį ok. Lietuvoj skleidimą.

Visos aukos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių.

TAUTOS FONDAS

LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.

P. O. Box 21073

Woodhaven, N.Y. 11421

Midland Federal
Savings and Loan Association

70 metų aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00

Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK

2657 WEST 69th STREET

925-7400

BRIGHTON PARK

4040 ARCHER AVENUE

254-4470

BRIDGEVIEW

8929 S. HARLEM AVE.

598-9400

1986 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ
IŠ BOSTONO, NEW YORK IR ČIKAGOS

			Bostono ir Čikagos	New Yorko
1. Balandžio 21-30	Maskvoje 2, Vilniuje 5 ir Maskvoje 1	\$1,390.00		
*2. Gegužės 12-26	Maskvoje 2, Vilniuje 10 ir Maskvoje 1	1,850.00		
*4. Birželio 2-17	Maskvoje 2, Vilniuje 10 ir Maskvoje 1	1,950.00	1,750.00	
5. Birželio 15-24	Maskvoje 2, Vilniuje 5 ir Maskvoje 1	1,650.00	1,500.00	
6. Birželio 30-16	Maskvoje 2, Vilniuje 10 ir Maskvoje 1	1,950.00	1,750.00	
7. Liepos 12-25	Maskvoje 3, Vilniuje 5, Leningrade 3 ir Helsinki 1	1,810.00	1,625.00	
8. Liepos 14-30	Maskvoje 2, Vilniuje 5, Rygoje 5, Maskvoje 1 ir Helsinki 1	1,900.00	1,750.00	
10. Rugpjūčio 10-26	Maskvoje 2, Vilniuje 5, Rygoje 5 ir Maskvoje 2	2,000.00	1,830.00	
*11. Rugpjūčio 18	Maskvoje 2, Vilniuje 10, Maskvoje 1	1,950.00	1,750.00	
*12. Rugpjūčio 25-10	Maskvoje 2, Vilniuje 10, Maskvoje 2	1,950.00	1,750.00	
13. Rugsėjo 21-27	Maskvoje 2, Vilniuje 5, Rygoje 5 ir Maskvoje 2	1,650.00	1,510.00	
14. Spalio 5-21	Maskvoje 2, Vilniuje 5, Rygoje 5 ir Maskvoje 2	1,590.00	1,430.00	
*15. Spalio 13-27	Maskvoje 2, Vilniuje 10 ir Maskvoje 2	1,710.00	1,550.00	

* Galimybė aplankyti gimtąsias vietas. Taipgi yra galimybė ilgiau viešėti Vilniuje (vietoje kelionės į Rygą).

Kainos už viešbutį, būnant dviese kambaryje, ir skridimo mokesčiai yra numatyti pagal lėktuvų grupines skridimo kainas 1986 m. sausio mėnesį.

Nuopakeime giminėms Lietuvoje automobiliu ir kitas prekes. Sutvarkome dokumentus giminių iškvietimui iš Lietuvos. Parūpiname lėktuvų bilietus, viešbučius, automobilius ir visus pasaulio kraštus.

Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

Dėl registracijos ir informacijos skambinkite: 312-238-9787.

American Travel Service Bureau 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643.

INTERNATIONAL

SOL ALGIO GRIGO vadovaujamos kelionių agentūros

1986 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

RUTA PAUPERAS, Mgr.

KELIONĖ NR. 5 rugsėjo 12 d. iki rugsėjo 26 d.
Iš Niujorko \$1,685.00

KELIONĖ NR. 7 gruodžio 20 d. iki sausio 3 d. 1987
Iš Niujorko \$1,471.00

Kelionių maršrutai: 1 diena Maskvoje,
11 dienų Lietuvoje, 2 dienos Helsinkyje

(Nakvojant dviese kambaryje), įskaitant visas susistekimo išlaidas, viešbučius, maistą, operos, teatro arba baletu bilietus, įvairius čekurus ir daug kitų priedų. Kelionė nr. 7 suderinta su grandiozinu Naujų metų sutikimu baliumi.

Tarpininkaujame perkantiems automobilius (Automobilį kainos: Volga GAZ 24-10 — 5,600 rb., VAZ 2107 — 4,470 rb., VAZ 2106 — 4,130 rb., VAZ 2103 — 3,900 rb., VAZ 21013 — 3,360 rb.), kooperatinius butus, padedame sutvarkyti dokumentus iškvietimams. Informaciją ir visas kelionių reikalus kreiptis į:

G. T. INTERNATIONAL, INC., P.O. BOX 29163,
CHICAGO, ILLINOIS 60629, USA. TELEFONAI:
(312) 471-1700 arba 471-1702.

Skrendame erdviais „FINNAIR“ lėktuvais.

REDAGUOJA ST. SEMENIENĖ. 6507 TROY ST., CHICAGO, ILL. 60629. TELEF. (312) 925-5988

EGLĖS MEILĖ DAINAI

Sol. Eglė Rukštelė, atlikusi meninę programą vasario 19 d. Oak Lawn Hilton viešbutyje ruošiamame konsultės J. Daužvardienės pagalbė. Nuotr. J. Tamulaičio

Eglė Rukštelė-Sundström yra gyvas pavyzdys, kaip paveldėta tautinė ir kultūrinė tradicija asmenybės išvystymą sąlygoja labiau, negu gyvenimo vingiai — Eglė atveju, trys kontinentai, keturios dešimtys metų, pasaulinis karas. Tokia mintį ryškina Cathy Crist straipsnyje apie solistę Eglę Rukštelę-Sundström, „Hitting the High Note for Tradition“, *Forest Park News* (1986.1.29).

Prieš 40 metų, kai ji dar buvo labai maža mergaitė Lietuvoje, Eglė pradėjo mokytis lietuviškų liaudies dainų iš savo motinos. Bet į gyvenimą isiterpė karas ir jos šeima vidurnaktį gyvulinio vagonu iš Lietuvos iškeliavo į Vokietiją. Vokietijoje Eglė toliau dainavo savo krašto dainas, kurių ją mokė jos motina solistė Elena Rukštelienė. Vėliau šeima emigravo į Australiją ir ten praleido penkerius metus. Eglė išsijungė į lietuvių jaunimo organizacijas ir chorą. Jau tada ji turėjo didelę aistrą dainavimui keliomis kalbomis; nors šeima labai vargo, ji dainos meno neužmetė.

Dar vėliau šeima persikėlė į Jungtines Amerikos Valstijas, patekdami vėl į skirtingą kultūrą ir visuomenę. Bet lietuvių liaudies dainos, kurios dabar jau kartu su Egle buvo apkeliavusios pasauli, nenutilo ir naujoje aplinkoje. Jos tėvas, dailininkas Antanas Rukštelė, nutarė, kad Chicagoje bus geresnės sąlygos jo talentams, o ypač ji traukė didelę Chicago lietuvių bendruomenę. Tad nomadiškoji šeima pagaliau rado namus Forest Park, prie Chicago.

Norėdama ir toliau dainuoti savo tėvynės dainas Amerikoje, Eglė atsidėjo profesiniam balso lavinimui. Iš pradžių mokėsi pas motiną, po to lankė privačias pamokas American Conservatory of Music Chicagoje. Dar ir dabar Eglė nėra pertraukusi muzikos

studijų ir toliau dainuoja lietuvių liaudies dainas. Per pastaruosius šešerius metus ji savo talentą perkėlė iš namų į lietuvių operos spektaklius.

Ko gero mane tenka laikyti „vėlai pražudusia“, sako Eglė. „Visada dainavau, bet tik neseniai pradėjau taip aktyviai ruošti rečitalius ir dainuoti operoje. Aš tik nutariau daugiau laiko skirti muzikai“.

Chicago lietuvių opera, švenčianti savo 30 metų sukaktį, kiekvienais metais pastatys po ištisą operos spektaklį, šiemet statomą „Vilių Telį“ repetuoja jau nuo praėjusio rugsėjo mėnesio. „Kai išsijungė į šią grupę, tuomet labai sunku iš jos išeiti“, pasakoja Eglė. „Repeticijos ir kitas pareikalavimas labai daug laiko, bet visa tai labai malonu. Praėjusiais metais prikalbinau savo seserį įstoti, ir jai buvo taip smagu, kad ji ir šiais metais dalyvauja“. Eglė Rukštelė-Sundström pažymi, kad norint išsijungti į lietuvių operą nebūtina būti išlavintu solistu. „Mes patikrinam visus, kurie nori įstoti, bet jie gali būti ir be profesinio patyrimo. Tereikia mokėti dainuoti ir skaityti gidas bei jausti atsakomybę kolektyvui“.

Lietuvių operai priklauso arti 100 narių, vien chorui — tarp 60 ir 70. Eglė sako, kad nėra vargo pritarukti žmones. „Gal plačiai ir nesame žinomi, bet muzikos srityje — taip. Daug naujų žmonių pas mus ateina. Jie apie mus sužino, kur nors nugirdami“. Eglė prideda, kad kolektyvo nariais tapti gali ir nelietuviai. „Savo grupėje turime ir japoną. Kai kurie nariai yra lietuvių kilmės, bet nemoka kalbos. Jie išsijungia į kolektyvą, norėdami lietuviškai išmokti. Bet dainuoti juk galima bet kokia kalba, jeigu tik nori“. Pati Eglė, nors muzikiniai išsilavinusi keliomis kalbomis, labiausiai

mėgsta dainuoti lietuviškai, ji sakanti, „kaip aš geriau galiu perteikti savo idėjas“.

Būdama operos dainininkė vakarais ir administracinė darbuotoja dienomis, Eglė Rukštelė-Sundström daug laiko praleidžia bekliaudama iš vietos į vietą, o likusį laiką skiria tolimesnėms muzikos studijoms. „Kai važiuoju greituoju traukiniu į darbą, skaitau gaidas ir mokausi savo partijas. Jei vairuoju automobilį į darbą, naudoju tą laiką dainavimui. Aišku, žmonės ir mane spoko. Turbūt mano, kad aš su savim kalbuosi“.

Nors Eglė sako, kad jai patinka balso pamokos ir repetacijos, bet savo viršūnę ji pasiekia viešai dainuodama — rečitaliuose, bažnyčiose, ar operos spektakliuose. „Aš be galo mėgstu viešai dainuoti. Turbūt esu tikrai „mėgėja“. Niekas tam nepriylgsta. Vieną sykį pasieki kontaktą su publika ir turi ją savo rankose — nepaprastai smagu“. Per metus Eglė pasirodo viešai penkis-šešis kartus, šalia savo darbo lietuvių operoje.

Eglė Rukštelė-Sundström gerai žino, kad opera nėra skirta vidutinei publikai, bet ji taipgi nėra ir nykstantis menas. „Iš tikro operinė muzika auga. Šiuo metu ji tikrai klesti, nebėra vien turtingųjų pomėgis. Matau žmones, einančius į Lyric Opera su džinsais, o kitas — tradicinėmis ilgomis suknelėmis“. Prideda, kad „operų kolektyvai visame krašte auga, ne mažėja, o taipgi auga ir publika“. Nors Eglė domisi ir kitomis meno formomis, tarp jų teatrą ir baletą, ji sako, kad labiausiai mėgstanti opera, nes tai „tobuliausias iš visų menų“. Paaiškina, pridėdama, jog „opera įjungia orkestrą, vaidybą, kostiumus, šoki, dainavimą ir scenos dekoracijas. Ji visa tai ir daugiau sujungia į vieną puikų spektaklį“.

A. L.

MUZIKĖ DANUTĖ LIAUGMINIENĖ

Muzikė Danutė Liaugminienė sėkmingai vadovauja a.a. muz. Z. Jonušo Miami, Floridoje, įsteigiam „Bangų“ chorui.

Danutė Liaugminienė yra pirmą kartą pianistė, akompaniatorė, muzikos pedagogė ir talentinga dirigentė. Iki 1955 m. ji vadovavo lietuvių bažnytiniam chorui Bogotoje, Kolumbijoje.

Minint Motinos dieną, D. Liaugminienė vadovaujama „Bangų“ choras išpuilingai giedojo per lietuviškas šv. Mišias, o vėliau Miami Lietuvių klube puikiai atliko lietuviškų dainų pynę. Chorui palydint, puikiai melodeklamaciją atliko Onutė Vaičekonienė.

D.N.

KŪRYBOS IR VISUOMENĖS VAGOJE

KŪRĖJOS IR VEIKĖJOS ST. PETERSBURGE, FLORIDOJE

Atostogaujant St. Petersburg, Floridoje, kažkas užsiminė, kad čia Vina del Mar gyvena Marija Kuhlmann, užklausa, ar tai mūsų dailininkė?

— Ar ji dailininkė? — nustebo mane informuojanti tenykštė lietuvė.

Netrukus pas mano brolienę ir brolių Lialę ir Edvardą Lapus teko sutikti dailininkę ir jos vyrą.

Nors sakoma, kad knyga yra išminties, laimės ir galybės šaltinis, tačiau nesigailėjau tą pavakari apleidusi ją, o vietoje to praleidusi vakarą su „gyvenimo knyga“ — mūsų talentinga kūrėja net keliuose srityse.

Marija Rima Tūbelytė-Kuhlmann

Laisvosios Lietuvos ministerio-pirmininko Juozo ir Jadvygos Tūbelių vienintelė duktė Marija Rima pasirodė tokia kukli, santūri, bet gili, nekalbanti apie save, o kartu šilta, maloni, „nės-kraidanti padangėmis“, labai įdomi kalboje apie meną, literatūrą, muziką, pati turinti parnasines gysleles ne vien tapyboje, bet ir grožinėje literatūroje. Josios vyras aukštas ir tiesus, savo kalba ir elgsena dvelkė erudicija, kaip ir jo žmona.

Stebint šią įdomią porą, prisiminė girdėtos kalbos, kad vyras yra tikras „gyvenimo draugas“, visada padėdąs, ir švysteldavo mintis, kad jų gyvenama gerai, nes pagal Feuchterslebeną, tik tada gyvenama, kai kuriama. Vėl brovėsi kita mintis, kaip mes spontaniškai susizavime menu, o gal per mažai įvertiname pačius kūrėjus, jų milžinišką darbą, ir pasišventimą, kartais viršijantį fizines jėgas, begalinį triušą ir rūpestį. Ar ne teisingai senovėje porinio Helvetius: „Vienos minutės užtenka nusistebėti, ištisas šimtmetis reikalingas tam, kad galima būtų sukurti nuostabių dalykų“.

Marija Rima Tūbelytė gimė Lietuvoje, bet jau 1940 m., su pačiais pirmaisiais mūsų pabėgėliais nuo užplūstančio raudonojo maro, pasitraukė su mama (tėvas mirė 1939 m.) iš savo tėvynės ir apsigyveno JAV-ėse.

Nuo pat mažens būdama labai kūrybinga, tačiau tapyba buvo jos „antroji meilė“, pirmoje eilėje jos ambicija buvo tapti meno istorike, ji pasidavė savo pašaukimui. Ir taip, baigdama aukštesniąją mokyklą, ji gavo stipendiją specializuotis šioje srityje garsioje Chicago universitete Graduate School.

Užbaigusi savo akademines studijas, ji nutarė pati išmokyti tapyti. Ji įstojo į Art Students League New Yorko mieste, o vėliau tęsė studijas Corcoran Art School Washington, D.C.

JAV-ėse ji turėjo savo individualias meno parodas Portlande, Ore. (1965 m. Portlando universitete), Los Angeles, Ca. (1977 m. Tautiniuose namuose); Chicagoje, Ill. (1979 m. Čiurlionio galerijoje); Clevelande, Ohio ir kitur.

Gyvendama su savo šeima (turi vieną sūnų) Azijoje, vėl turėjo savo kūrinių parodas Japonijos miestuose: Tokyo, Kyoto, Kobe, Wakayama (iš viso daugiau negu tuzną jų 1971-1977 m. laikotarpyje), o taipgi Taiwane (vėl daugiau dešimtį, pradedant 1968 iki 1971 m., o po Japonijos — 1977-1985 m. metų laikotarpyje), sostinėje Taipei. Ji dalyvavo ir įvairiose grupinėse parodose ir gaudavo labai daug užsakyimų piešti portretus.

Kaip menininkė, Marija Kuhlmann, kuri pasirašo visus savo kūrinius mergautine pavardė „Tubelis“, gali būti klasifikuojama, kaip primityviška: tai žanras taip apibūdinamas dėl savo šviežio bei stiprumo ir tiesioginio betarpiškumo.

Ir dabar Floridoje, vos čia „apsilusi“ (atvykusi 1985 m.), talentingoji dailininkė organizuoja

parodas Miami, Juno Beach, St. Petersburg ir kt.

Kūrybingoji dailininkė yra puiki mintytoja bei kalbėtoja, praėjusiais metais paruošdama paskaitą „Lietuvos motinos“ St. Petersburg, Floridoje.

Turbūt labai laiku čia minime mūsų dailininkę, nes šiomis dienomis ji džiaugiasi kita savo kūrybine šaka — savo novelių rinkinio „Isibrovėlė“ išleidimu. Ir tai nėra jos debiutas, per 40 novelių, feljtonų, apysakų ir straipsnių buvo atspausdinta „Dirvoje“, „Moteryje“ ir „Lietuvių dienose“.

Gyvendama Taiwane (kurį apleidama, sakosi, jautėsi išantros tėvynės išvykdama), prieš 9 metus gavo „Dirvos“ premiją už novelę „Susitikimas“. Apie savo gyvenimą Japonijoje ir Kinijoje prisimena su dideliu malonumu, o apie gyvenimą Kinijoje net sukūrė feljtonus.

Viktorija Kleivienė

Nieks nėra tiek turtingas, kad ko nors nestokotų, niekas nėra toks vargšas, kad kitam negalėtų padėti“, teigė Leonas XIII.

Ar ne šito šūkio vedina Viktorija Kleivienė, nuo pat savo pirmojo žingsnio naujoje tėvynėje naujame žemyne pamilo šlapą, o to atpildas — šiandien ji yra Balfio St. Petersburgo 143 skyriaus pirmininkė, jau trejetą metų aktyviai vadovaujanti, o 1985 m. spalio 13 d. Balfio seime Washington, D.C., ji buvo išrinkta Balfio direktore.

Vos ikelusi koją į JAV-bes, Chicagoje, 1949 m. birželio mėn. jau matome Viktoriją Kleivienę, su dėžute rankose, renkančią gatvės aukas Balfio rinklaivoje.

Lietuvoje baigusi aukštąjį mokslą, Viktorija išsivijoje neužmigo, bet kartu su kitomis energingomis intelektualėmis, kaip a.a. Alicija Rūgytė ir a.a. Emilija Vilimaitė bei didesniu būriu pritarėjų — Korp! „Giedra“ korporančių, susiorganizavo ir atkūrė Chicagoje Korp! „Giedra“.

Studentės, baigusios universitetą šiam krašte, pradėjo veikti kultūrininkų vardu, o vyresnės, baigusios Vytauto Didžiojo universitetą laisvoje Lietuvoje ar užsieny, visuomenininkų vardu. Viktorija Kleivienė vadovavo 3 metus abiem vienetams.

Išėjusi pensijon ir kartu su savo veikliuoju vyru Kaziu apsigyvenusi St. Petersburg, Fla., neužbaigė darbų ir nepabėgo nuo visuomeninių pareigų, netgi dar daugiau abu išsipareigojami. Viktorija tuojau išsijungė į lietuvių klubo moterų sekciją. Aktyviai dalyvaujama jos darbuose, 1976 m. buvo išrinkta pirmininke ir išbuvo tose pareigose 3 metus. Pradžioje visi klubo renginiai buvo pavesti moterų sekcijai: Kūčių vakarienės ruošia, Naujų Metų sutikimas, Užgavėnių kaukių baliaus rengimas, rudens sezono atidarymo balius, pirmieji renginiai Bay-Fronte, Tautybių pasirodymai (ir su virtuve) ir t.t. Septynerius metus savo vyrai talkino paruošime radijo valandėles, kurią veda Brazilijiai „Voice of Lithuania“ vardu. Kelis metus dalyvavo Tautinių šokių ansamblyje. 1979 m. įsikūrus Lietuvos Vyčių 147 kuopai, nuo

DRAUGAS, šeštadienis, 1986 m. birželio mėn. 14 d.

5

pat pradžios yra jos sekretorė; už jos darbą ji buvo pakelta į vyčių 4-tą laipsnį. 1975 m. buvo viena Balfio 143 skyriaus įsteigėjų ir kelerius metus energingai veikė valdyboje. 1983m. išrinkta Balfio pirmininke ir dar dabar sėkmingai vadovauja. Su veiklios valdybos pagalba suruošė 40 metų Balfio sukakties ir 10 m. Balfio St. Petersburgo 143 skyriaus minėjimus-koncertus.

Ateinančioje „Iš Moterų gyvenimo“ laidoje, paminėsime kitas darbščias kultūrininkes bei visuomenės veikėjas, išsikėlusias iš Chicago ir savo sparnus išskėtusias St. Petersburgo derlingoje saulėje dirvoje.

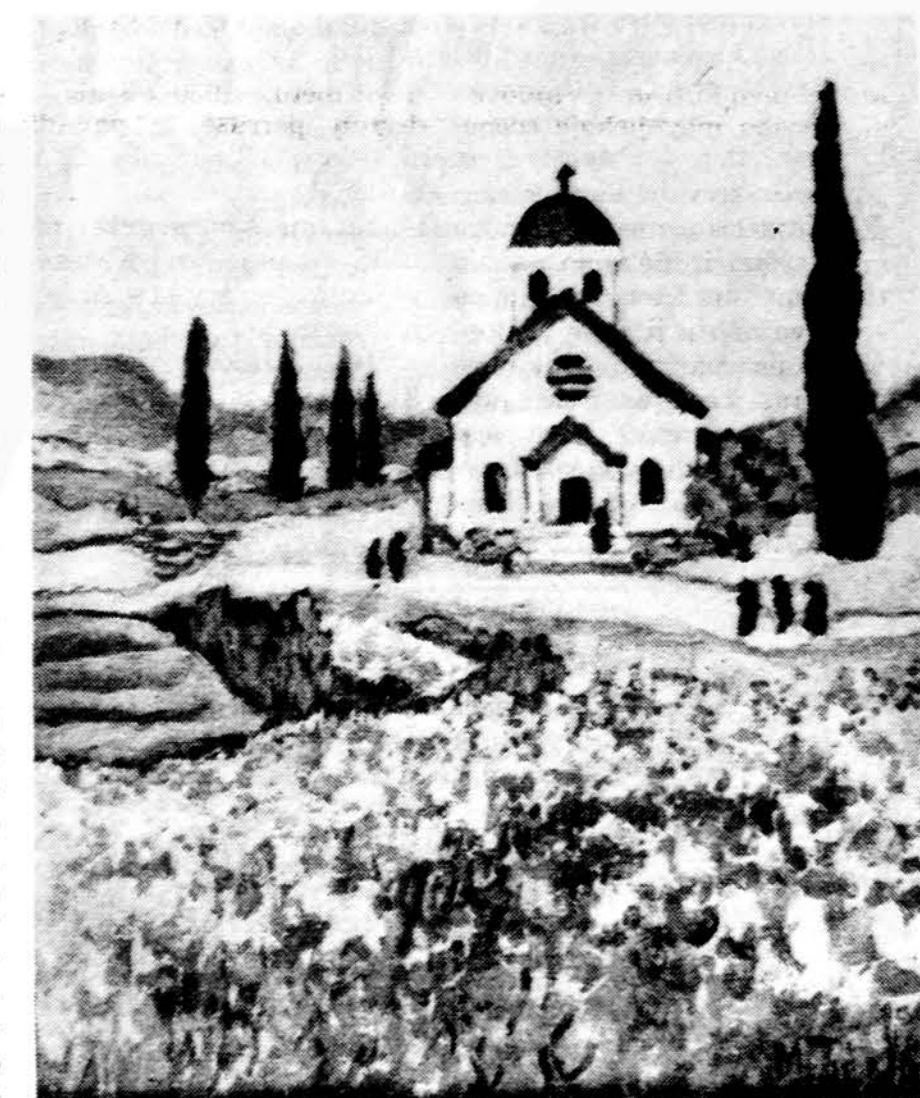
S.S.

Maria Tubelis

Maria Tubelis

Maria Tubelis

Maria Rima Tubelytė-Kuhlman savo sode Floridoje.

SVETLANA I VAKARUS

K. BARONAS

Kovo 3 d. rytą Stalino dukte Svetlana stovėjo prie JAV ambasados rūmų Maskvoje, norėdama sužinoti, ar ji gaus įvažiavimo vizą į JAV-bes.

Svetlanos Alilujevos pasirodymas JAV atstovybėje sukėlė tam tikrą sensaciją, nes, 1984 m. grįžusi į Maskvą, ji vakarų pasauliui nupiešė tik juodom spalvomis.

Visuomet gerai informuotas žurnalas „Bild am Sonntag“ tuoj pat susisiekt su Maskva ir ten gyvenančiais itakingais valdžios atstovais, gaudamas nors lakoniškas, tačiau tikras Svetlanos išvykimo priežastis ir patį išvykimo tvarką. Aukštas Kremliaus pareigūnas pareiškė, kad Svetlana grįžimą į vakarus pradėjo klaidingu keliu. Be to, išvykusi į kapitalistų stovyklą, ji vėl klaidingai atvaizduos savo knygoje S. S-gos gyvenimą.

Kodėl ji nori grįžti į vakarus? Ruso atsakymas: Svetlana pastebėjo, kad ji yra tik didelės praeities užmiršta princesė.

Pasirodo, kad jai buvo pasiūlytos Stalino muziejaus globėjos — kuratoriaus pareigos, tačiau Svetlana atsisakė, sugalvodama po dviejų gyvenimo metų S. S-goje vėl sugrįžti į vakarus.

Liks ji viena gimtajame Maskvos mieste ar apsigyvens Svetlana vėl prie Tbilisio. Tai klausimas, kurį gvildena žurnalas pažymėdamas, kad jos penkiolikametė dukte Olga Peters gavo vizą į Angliją, kur ji numato tęsti mokslą. Dukte, gimusi JAV, niekuomet nemėgo S. S-gos. Ji atsisakė nešioti mokyklinę uniformą, demonstratyviai ant kaklo nešiojo kryželį.

Nuo 1984 m. ji gyveno tėvo gimtajame krašte, kur Stalinas dar ir šiandien yra gerbiamas. Jo nuotraukos, paveikslai randami gruzinų namuose, jo nuotraukas turi sunkvežimių vairuotojai. Bet Svetlana gimė ir užaugo Maskvoje, nemokėjo gruzinškai. Jos dukra Olga, atvykdamą į S. S-gą, nemokėjo rusiškai. Tačiau Svetlana galvojo, kad pas intelektualus gruzinus ji vaidins svarbią rolę. Deja, ir čia įvyko didžiausias nusivylimas.

Gruzijos sostinėje jai buvo duotas šachmatų g-vėję trijų kambarių butas su gražiais baldais. Tai aukštų pareigūnų rajonas. Saulėtoms dienoms iš savo lango ji galėjo matyti Dovydo kalno viršūnę. Svetlanai buvo paskirta 350 rublių pensija — beveik tris kartus didesnė už eilinio darbininko. Be to, ji turėjo teisę pirkti specialioje, komunistų partijos aukštiesiems pareigūnams skirtoje krautuvėje. Tačiau Svetlanos svajonė tapti Gruzijos princese sugriuvo kaip kortų namelis. Jos pįstami ir draugai Maskvoje buvo jau išmirę. Be to, Svetlanos agresyvus būdas atstūmė daugelį gruzinų nuo draugystės. Alilujeva liko viena. Tiesa, kai kurie Gruzijos ūkininkai, gerbdami Staliną, atnešdavo Svetlanai mėsos, kiaušinių, daržovių, parodydami jai dėmesį ir pagarbą kaip Stalino dukrai. Bet juk tai buvo tik eiliniai ūkininkai!

Riebus gruziniškas maistas pakėlė ne tik jos svorį, bet kartu ir blogą nuotaiką. Ji niekuomet negyveno viena, turėdama savo gyvenime net penkis vyrus. Tad kodėl netekėti šeštą kartą? Deja, šeštą „Romeo“ neatsirado. Jos senas draugas Maskvoje „Bild am Sonntag“ korespondentui pa-

reiškė, kad Svetlana Alilujeva niekuomet ir niekuomet nebus laiminga, nes ji savyje nešioja bausių tėvo palikimą ir jo būdą. Svetlana po septyniolikos metų grįžusi į S. S-gą Maskvoje pareiškė: „Vakaruose aš niekuomet nebuvau laisva“.

A.†A. BRUNO DAPKUS

Gyveno Cicero, Ill.
Mirė 1986 m. birželio 13 d., 4:45 val. ryto sulaukęs 67 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 37 m. Pasiliko dideliame nuliūdime sesuo Jadvyga Zalagėnienė su vyru Kostu ir jų dvi dukters Rima Sell su vyru Veryl ir Silvia Zalagėnaitė, pusbrolis Lionginas Špokas ir jo vaikai Violeta, Viktoras, Vytas ir Marius Špokai, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas šeštadienį, birželio 14 d., nuo 3 iki 9 v.v. ir sekmadienį, birželio 15 d. 2-9 v.v. Petkus-Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st Str.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, birželio 16 d. Iš koplyčios 10 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje 10:30 val. įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines. Nuosirdžiai kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: sesuo, pusbrolis ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

Mūsų mielą bendradarbę VALERIJA netekus brangaus ir mylimo vyro

A.†A. MEČIO ŠIMKAUS

giliai užjaučiam. Taip pat reikiama užuojautą dukrai RASAI, sūnams MINDAUGUI ir ALGIUI su šeimomis ir visiems artimiesiems.

Rush Presbyterian St. Luke's Medical Centro Cytologijos ir histologijos laboratorijos bendradarbiai

Margarita Augustin
Kathy Boersma
Dot Mon Chin
Josephine DeCaro
Aldona Jankauskienė
Marija Kuprienė
Iris Laing
Anna Losocki

Genė Maldėnienė
Joan M. Miller
Sylvia Pandolfi
Astrida Pauperienė
Pranutė Skrudienė
Elena Varankienė
Birutė Židonienė

Mylimai Mamytei A.†A. JULIJAI ČYPIENEI

mirus, gilaus skausmo prislėgtus, pusseserę GENOVAITĘ SALADŽIUVIENĘ su šeima, pusbroli VYTAUTĄ ir BIRUTĘ ČYPUS su šeima nuosirdžiausiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Bronė ir Liolė Čizikauskaitės
Stasys ir Zina Čizikai su šeima
Jadvyga ir Petras Gruodžiai

A.†A. Dr. ANTANUI SNIEŠKAI

mirus, jo žmonai dr. JANINAI, Korp Patria narei, jų sūnams: dr. KAZIMIERUI ir VYTAUTUI bei jų šeimoms, žmonos broliui dr. TADUI SAVICKUI ir jo motinai VIKTORIJAI reikiama giliausia užuojautą ir kartu liūdi

Gyd. Korp. Fraternitas „Lithuanica-Patria“

A.†A. VIOLET SPALGENAS (KVALITA)

Gyveno Marquette Parke, anksčiau Brighton Parke. Mirė 1986 m. birželio 11 d., po pietų. Gimė Chicagoje.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyrras Augustas, sūnus Ričardas, pusseserė Albina Palauski su šeima ir pusbrolis Daniel Pustelnik.

Kūnas pašarvotas penktadienį nuo 2 iki 9 val. vak. Gaidas ir Daimid koplyčioje, 4330 S. California.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, birželio 14 d. Iš koplyčios 10 val. ryto bus atlydėtas į Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: vyrras, sūnus ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Gaidas ir Daimid. Tel. 523-0440.

DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. BRONĖ RUSECKAITĖ-ŽEMAITIENĖ

Ateitininkų bei krikščionių demokratų veikėja, 1917 m. Voroneže baigė lietuvių gimnaziją ir mokytojų seminariją. Iki 1923 m. studijavo bei mokytojavo Vilniuje, vadaudama vaikų prieglaudai.

Dėl lietuviško darbo priversta iš Vilniaus krašto pasitraukti, mokytojavo Dargiuose (Mažeikių apskrity) ir Plutiškėse, Jūrėje, Mikališkėse (Marijampolės apskrity). 1927 m. ištekojo už Kazlų Rūdos miškų ūrėdo inžinieriaus Vinco Žemaičio (mirė 1983 m.).

1949 m. atvyko į Ameriką ir buvo sunkiai sužeista darbovietėje. Gyveno 18-tos gatvės ir Brighton Parko apylinkėse. Mirė 1976 m., birželio 15 d.

Visą savo gyvenimą ji stengėsi kiekvienam pagalbos reikalingam žmogui padėti. Prašome jos neužmiršt ir dabar, ypatingai maldoje.

Sūnūs, anūkai ir giminės

A.†A.

Magdalena Krauchūnienė

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1986 m. birželio 12 d., sulaukusi brandaus amžiaus. Gimė Lietuvoje.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Peter Jr., marti Bonnie, 3 anūkai: Matthew, Philip ir Alex Krauchūnai, sūnenas Joseph Rachūnas su žmona Phyllis ir jo dukte Michelle bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Velionio žmona buvo a.a. Petro Krauchūno, Sr. ir sesuo a.a. Prudencijos Rachūnienės.

Priklausė Marquette Parko Liet. Namų Savininkų draugijai. Kūnas pašarvotas sekmadienį, nuo 12 iki 9 val. vak. Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st St.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, birželio 16 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: sūnus, marti ir anūkai.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

PRISIMENANT

A.†A.

DR. MOTIEJAUS IR SALOMĖJOS (BANAITYTĖS) NASVYČIŲ

penkiolikos metų mirties sukaktį, birželio mėn. bus atnaujamoms šv. Mišios Šv. Kazimiero bažnyčioje New Haven, Šiluvos Marijos koplyčioje Putname ir Tėvų Marijonų koplyčioje Chicagoje.

Giminės ir artimieji prašome mirusius prisiminti maldoje.

Gerbdamos A.†A. Tėvų šviesą atminimą,

dukters Giedra Gudauskienė ir Salomėja Valiukienė su šeimomis.

A.†A.

Gen. VLADUI MIEŽELIUI

mirus, žmoną ONĄ, sūnus RAIMUNDĄ ir ARĄ su šeimomis nuosirdžiai užjaučiame gilioje skausmo valandoje.

Brita ir Romanas Vilka
Rūta Narakaitė

DRAUGAS, šeštadienis, 1986 m. birželio mėn. 14 d.

A.†A.

Dr. ANTANUI SNIEŠKAI

mirus, jo žmonai dr. JANINAI, jų sūnams dr. KAZIMIERUI ir VYTAUTUI su šeimomis ir kitiems giminėms reikiama gilius liūdesio ir užuojautos jausmus.

Pasaulio ir Amerikos lietuvių gydytojų sąjunga

Brangiam vyrui ir tėvui

A.†A. BRONIUI GAILIEŠIUI

Lietuvoje mirus, jo žmoną JADVYGĄ ir dukrą REGINĄ GAILIEŠIUTĘ nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Markelių šeima

Mylimam tėveliui

A.†A.

BRONIUI GAILIEŠIUI

Lietuvoje mirus, jo dukterį REGINĄ GAILIEŠIUTĘ ir artimuosius nuosirdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Kiselių šeima

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS—BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

E V A N S — E V A N A U S K A S

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

9837 S. Kedzie Avenue, Evergreen Park, Illinois
(Anksčiau buvę 6845 South Western Avenue)

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

Koplyčios taip pat Marquette Parke Chicagoje ir priemiestčiuose
Tel. — 422-2000

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MAGEJAMS

Daug sutapysite, pirkdami čia reikmenis. Pasinaudokite patogių planų atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmą ir ketvirtą vakarais iki 9 valandos.

3314 West 63rd Street
Tel. — Prospect 6-8998

x Dr. Petras V. Kisielius, Jr., gavo metinį žymenį ir piniginę premiją, skirtą urologijos rezidentui, kurio „užjautimas ir rūpestingumas pacientams“ yra pažymimas. Žymenį įteikė Northwestern Memorial ligoninė. Dr. P. Kisielius yra šešerių metų rezidentijoje. Jis savo nuosirdžiu pacientams rūpestingumu pasižymėjo tarp kitų su juo dirbančių rezidentų. Žymens įteikime dalyvavo visa ligoninė. Nuo liepos mėnesio dr. P. Kisielius pradės penktuosius specializavimosi metus.

x Lietuvių Opera ir Violetos Karosaitės vadovaujama Crestwood baleto mokykla buvo plačiai aprašyta Southtown Economist dienraščio birželio 11 dienos laidoje. Michele Mohr straipsnis, papuoštas keturiomis nuotraukomis, užima daugiau negu vieną dienraščio puslapį. Straipsnyje aprašyta Viliaus Telio opera, Crestwood mokyklos veikimas ir baleto šokėjai, kurie šoks Viliaus Telio operoje.

x „Aging Magazine“ žurnalas, leidžiamas Washingtono Sveikatos departamento, paprašė JAV LB Socialinių reikalų tarybos parūpinti straipsnį apie tai, kaip lietuvių bendruomenė rūpinasi savo vyresniaisiais. Žurnalą ypač sudomino tarybos būstinė Chicagoje su vyresniųjų aptarnavimo centru ir butu šešioms vyr. amžiaus žmonėms apsigyventi. JAV LB Socialinių reikalų tarybos veikla laikoma pavyzdžiu ir kitoms etninėms grupėms.

x Už a.a. dr. Stasio Petrausko sielą šv. Mišios bus laikomos birželio mėn. 22 d. 8 val. ryto ir 23 d. 7:30 val. ryto šv. Petro ir Povilo bažnyčioje Elizabeth, New Jersey, ir birželio mėn. 22 d. 8 val. ryto Pranciškonų koplyčioje Brooklyn, New York. Šiais metais sueina penkeri metai nuo dr. Petrausko mirties. Velionio vaikai prašo dr. Petrausko draugus ir pažįstamus prisiminti jį savo maldose.

(pr.)

x Ant Wisconsin upės kranto, lietuvių kolonijoje, parduodamas 2-jų miegamųjų vasarnamis su dideliu sklypu. Šalia parduodamas kitas — tuščias sklypas. Skambinti vakarais 312-920-0243.

(sk.)

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, Ill., Tel. 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

(sk.)

x Akiniai siuntimui į Lietuvą. Kreiptis į V. Karosaitę — Optical Studio, 2620 West 71 Street, Chicago, Ill. 60629. Telefonas 778-6766.

(sk.)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. VI 7-7747. (sk.)

ARAS
Dengiamieji ir taisomieji visų rūšių stogai.
Su aukštu patikimumu, esame apdrausti. Pats prižiūrimi darbai.
ARVYDAS KIELE
747-1717
arba tarp 10 v. ir 8 v. v.
tel. 434-9655

x Ši sekmadienį, birželio 15 d., pagrindinis Baisiojo Birželio trėmimų minėjimas bus pradėtas vėliavų pakėlimu parapijos kieme 10:15 val. r. Ceremoniją atliks lietuvių šauliai. Įskilmingos šv. Mišios bus šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje 10:30 val. Giedos parapijos choras, vadovaujamas muz. Antano Lino.

x Kun. Juozo Juozėvičiaus kunigystės 50-ties metų sukakties proga jo pagerbimas bus birželio 22 d., sekmadienį. Šv. Mišios bus 3 val. p.p., o po to pietūs parapijos salėje. Bilietus galima iš anksto užsisakyti klebonijoje darbo metu.

x Dovas Šaulys, chemijos doktorantas, dėstas istoriją Chicago Aukštesniojoje lituanistikos mokykloje, praves istorijos ir lietuvių kalbos pamokas lietuvių kilmės jaunimo Dainavos stovykloje, kuri vyks nuo liepos 27 iki rugpjūčio 3 d.

x Austrijos konsulas išreiškė pageidavimą dalyvauti mūsų Operos „Viliaus Telio“ pastatyme ir jis bus sekmadienio spektaklyje. Šiuo metu labai padidėjo amerikiečių dalyvavimas Operos spektakliuose, kartu įskaitant ir kitų valstybių atstovus. Chicago amerikiečių spaudoje apie šį pastatymą jau buvo visoje dienoje spaudoje, per radijo stotis ir dviejose TV kanalose.

x Linda Šepskytė su Scott Jordan rengiasi santuokai ir jų užsakai eina šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje.

x Sen. Judy Baar Topinka, Illinois šeimos narė, palankiai atsiliepė į JAV LB Socialinių reikalų tarybos Chicago skyriaus siūlymą imtis žygių steigti visuomeninę koaliciją, kuri rūpintųsi europietiškos kilmės amerikiečių socialiniais klausimais. Organizacijos juodieji ir „lotynai“, kodėl negali organizuotis ir „euroamerikiečiai“. Senatorė Baar Topinka pažadėjo su tokios koalicijos planais supažindinti Illinois valstijos politinius sluoksnius bei viešąsias įstaigas, parūpinti kontaktų ir tarpininkauti, sudarant koalicijos pagrindus. Iš Europos kilę etnikai turi daug ką bendro ir galėtų pasiekti geresnių rezultatų, eidami išvien.

x J. Masionis, Aukšt. lituanistinės mokyklos direktorius per a.a. A. Rūgys mirties metines Jaun. centre dienoje salėje birželio 22 d. po 10 val. pamaldų pasakys apie velionę svarų žodį.

x Ieškau moters prižiūrėti senesnio amžiaus moterį, gyvenantį jos name. Skambinkite 863-3879.

(sk.)

x Wisc. Dells erdvus rasti namas, 2 židiniai, didelis balkonas, gazu šildymas, didelis sklypas ant aukšto Wisc. upės kranto pušyne, lietuvių kolonijoje, geras žuvasimas ir grybavimas. Geros pirkimo sąlygos. Tel. 312-776-6379.

(sk.)

x Chicago Vyčių rengiama Liepos 4-tos gegužinė, s.m. bus Pocių sodyboje Beverly Shores, Indiana. 2 autobusai bus parūpinti norintiems ir ta gegužinė nuvažiuoti. Paims jie žmones nuo šv. M. Marijos Gimimo ir Nekalto Prasidėjimo bažnyčių 9:30 v.r. Kelionė asmeniui kainuos 4 dol. Ten ir atgal. Pietūs prasidės 12 v. ir kainuos 5 dol. asmeniui. Rengimo komiteto pirmininkas yra Algirdas Brazis. Del rezervacijų skambinti reikia Emilijai Pakalniškienėi 376-6459.

(sk.)

„Viliaus Telio“ operai pasirošimo repeticijoje. Opera statoma birželio 14 ir 15 dienomis Morton salėje Cicero.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

CHICAGOS AUKŠTESNIOJI LITUANISTINĖ MOKYKLA IŠLEIDO TRISDEŠIMT PENKTĄ ABITURIENTŲ LAIDĄ

Chicago Aukštesnioji lituanistikos mokykla gegužės 31 d., seštadienį, iškilmingai išleido trisdešimt penktą abiturientų laidą ir užbaigė mokslo metus. Tai

x A. a. Bonaventūras Jablonskis, Auroras, Ill., Lietuvių Bendruomenės apylinkės vienas steigėjų ir buvęs sekretorius, mirė Floridoje gegužės 18 d. Į Floridą jis buvo išsikėlęs pereinant metų lapkričio mėnesį, o Auroroje LB apylinkėje darbavosi nuo 1958 m. Apie jo mirtį pranešė dabartinė LB sekr. Marytė Vizgirdienė. Velionis buvo ir nuolatinis „Draugo“ bendrabinis.

x „Draugo“ birželio 12 d. laidoje, 6 psl., po nuotrauka turėjo būti parašyta: Ann Jillian-Juratė Nausėdaitė ir Rūta Araitė (ne Arbaite), Vilhelminos Genienės anūkė, daranti dekoracijas ir režisuojanti, o Ann Jillian vaidina filme „Žudikas veidrodyje“. Rūta Araitė yra baigusi Californijos universitetą Los Angeles filmų studijas.

x Šiandien vakare Chicagoje Rossini „Viliaus Telio“ operos premjera 7:30 val. vak. Morton East HS teatre, 2423 S. Austin Blvd. Bilietų kasa teatre bus atidaryta 5:30 val. vak. Autobusai nuo 69th ir Washtenaw gatvių išvažiuoja 6:00 val. vak.

Rytoj operos spektaklis 3:00 val. popiet. Bilietų kasa atidaryta 1:00 val. popiet. Autobusai išvažiuoja 1:30 val. popiet. Važiuojantieji mašinomis, jas gali pastatyti sporto aikštėje, kuri yra į rytus už mokyklos pastatų.

Šis Lietuvių Operos pastatymas, jos trisdešimtmečio proga, yra skiriamas visiems nukankintiems prieš 45 metus ir dabar tebe kovojantiems už Lietuvos laisvę. Tad kviečiame visus kartu nulenkti galvas už mūsų tautos laisvės kovotojus, dalyvaujant jiems skirtame pastatyme!

(sk.)

x Sol. Algirdas Brazis ir Lietuvos Vyčių pastiprintas choras, palydint simfoniniam orkestrui, įgiedojo į juostelę Sibiro tremtinių giesmę „Suleidžiusiomis lūpomis“. Juostelėje telpa ir „Septyni Kristaus žodžiai“ lietuvių kalba su solistais Algirdu Braziu, Prarime Ragiene ir Rimu Strimaičiu. Juostelę platina Mrs. Ann Marie Kassel, 73362 Winthrop Way, Downers Grove, IL 60516. Kaina \$11.00 su persiuntimu.

(sk.)

prasidėjo 10 v.r. Tėvų Jėzuitų koplyčioje šv. Mišiomis, kurias atnašavo ir abiturientams bei mokslo metų pabaigai pritaikytą pamokslą pasakė kun. Leonas Zaremba, SJ. Skaitinius skaitė abiturientės Daina Viktoraitė ir Daina Žlobaitė, o aukas nešė Taga Gleveckaitė ir Petras Skripstūnas.

Pamaldoms pasibaigus, abiturientai, nešdami didžiulę gyvųjų gėlių puokštę, vadovaujami dir. Juozo Masionio ir auklėtojo Rimo Černiaus, ir kitos klasės su savo auklėtojaus nūėjo prie žuvusiųs dėl Lietuvos laisvės paminklo Jaunimo centro sodyboje. Abiturientė Vida Damijonaitė pasakė gražią patriotinę kalbą. Giedant „Marija, Marija“, vadovaujant mokytojiui F. Stroliai, abiturientai Darius Dirmantas, Marytė Končiūtė ir Renata Raudytė, padėjo gėles prie paminklo. Svečiams ir kitų klasių mokiniams einant į vidų, abiturientai su mokytojais, Tėvų komiteto nariais ir mokyklos rėmėjais nusifotografavo.

Trečioji iškilmių dalis vyko apatinėje Jaunimo centro salėje. Į salę abiturientus įvedė jų auklėtojas Rimas Černius. Įeinančius abiturientus tėvai ir lietuviškoji visuomenė sutiko plojimais. Į prezidiumą buvo pakviesti visi mokytojai ses. Angelė, E. Bielskienė, R. Černius, D. Eidukienė, R. Jautokienė, N. Pupienė, F. Strolia ir D. Šaulys — Tėvų komiteto pirm. V. Naudzius, vysk. V. Brizgys, Lietuvos konsulas V. Kleiza, Jaunimo centro valdybos pirm. S. Endrijonienė, mecenatai A. ir J. Vasiukevičiai, Pedagoginio lituanistikos instituto atstovė S. Petersonienė ir Dariaus Girėno lituanistinės mokyklos vedėjas J. Plačas.

Sugiedojus Lietuvos ir

Amerikos himnus, akordeonu pritariant V. Puodžiūnui ir kun. L. Zarembai paskaičius prasmingą invokaciją, dir. J. Masionis kalbėjo apie mokyklą ir jos žymesnius įvykius. Iš pranešimo paaiškėjo, kad mokykloje per 36 metus dirbo 74 mokytojai, iš kurių 15 jau mirę. Pernai vasarą, birž. 20, mirė mokytoja, vicedirektorė ir direktorė Alicija Rūgytė. Mokyklą baigė, įskaitant ir šiais metais baigiančiuosius, 940. Iš jų 17 yra mirę. Praeitais metais mirė Mindaugas Markevičius ir Rimas Bakaitis. Mirusieji mokytojai ir absolventai buvo pagerbti susikaupimo minute.

Mokykloje darbas vyksta nuo 9 v.r. ligi 1:45 v. p.p. Direktorius skundėsi, kad kai kurie tėvai per vėlai atveža vaikus, kai kurie per anksti išsiveža. Taip pat lituanistinėms mokykloms kenkia organizacijos, savo užsiėmimus darančios šeštadieniais, pamokų metu. Taip pat kenkia ir gastrologiniai mokinių išvežimai.

Mokykla per metus viešai pasirodo keturis kartus: per tradicinį vakarą, kuris buvo 1985.XI.16, per Nepriklausomybės minėjimą — šiais metais atliko programą Jaunimo centro ruošiamam Nepriklausomybės minėjimui — išleisdama metraštį — šiais metais „Jaunas dienas“, ir per abiturientų išleistuves bei mokslo metų užbaigimą.

Baigdamas pranešimą, padėkojo mokyklos rėmėjams, kurių stambiausias yra Lietuvių Fondas per Švietimo tarybą. Taip pat dėkojo Tėvų komitetui — V. Naudzius, R. Norkienė, N. Mackevičienė, V. Raudys, R. Rūbas, T. Strolienė — mokytojams, tėvams ir mokiniams.

Pranešė, kad dabartinėje Mokytojų taryboje kilo sumanymas sukviesti visų

buvusių mokytojų ir tėvų komitetų pirmininkų suvažiavimą — pobūvį, kuris bus 1986 m. rugsėjo 29 d. Jaunimo centre.

Baigus pranešimą, prasiėjo svarbiausioji iškilmių dalis — atestatų įteikimas. Mokytojų tarybos sekr. D. Eidukienė perskaidė mokytojų tarybos posėdžio protokolo ištrauką, iškviesdama abiturientus atsiimti atestatus. Juos gavo: Vida Damijonaitė, Darius Dirmantas, Nida Gleveckaitė, Taga Gleveckaitė, Marytė Končiūtė, Renata Raudytė, Petras Skripstūnas, Daiva Viktoraitė ir Daina Žlobaitė. Kiekvieną abiturientą direktorius apibūdino keliais sakiniais.

Abiturientus, gavusius atestatus, pirmiausia sveikino direktorius J. Masionis, linkėdamas visada būti išalkusiems ir ištroškusiems lietuviškųjų dalykų ir jų ieškoti. Auklėtojas Rimas Černius savo gražią ir išmąstytą kalbą baigė taip: „Didžiukitės, kad baigėte Chicago Aukštesniąją lituanistikos mokyklą ir ateityje elkitės taip kad ČALM galėtų jums didžiulius“.

Po tėvų komiteto pirm. sveikinimo, dar abiturientus sveikino vysk. V. Brizgys, linkėdamas nesitenkinti gyvenime minimaliniais dalykais, o siekti didžių ir sulaukti nepriklausomos Lietuvos. Generalinis Lietuvos konsulas V. Kleiza, pats kadaise šią mokyklą baigęs, linkėjo garsinti Lietuvos vardą plačiajame pasaulyje, neleisti pasauliui Lietuvos užmiršti. Pedagoginio lituanistikos instituto vardu sveikino St. Petersonienė, kviesdama nuo rudens pradėti jame studijuoti. Abiturientų vardu atsiviešino Nida Gleveckaitė, dėkodama mokytojams ir tėvams už ištvermę ir kantrybę. Septintosios klasės vardu atsiviešino R. Naudziūtė, linkėdama jiems sėkmės siekti daugiau lietuviškojo mokslo.

Visi abiturientai buvo apdovanoti gražiomis A. Kezio knygomis, nupirktomis tėvų komiteto ir abiturientų tėvų lėšomis. Kitų klasių pirmiesiems ir antriesiems mokiniams buvo įteiktos p. Leonienės dovanotos knygos, parašytos jos a.a. vyro, „Giedrė“. Jas gavo: V. Vyganaitė, R. Račkauskaitė, T. Vasiliauskas, D. Vilutytė, K. Bielskutė, R. Naudziūtė, V. Paulius, V. Damijonaitė, N. Gleveckaitė ir D. Viktoraitė.

Mokyt. D. Eidukienė pranešė, kad neseniai išėjo J. Masionio parašyta „Lietuvių kalbos sintaksė“, o mokinių vardu už ją padėkojo Vidas Paulius, 7 kl. mokyns. Taipgi D. Eidukienė priminė, kad šiais metais sueina 25 m., kaip dir. J. Masionis vadovauja Chicago Aukštesniąją lituanistikos mokyklai. Šia proga jam buvo įteikta meniška juosta ir nuotrauka.

Po iškilmių toje pačioje salėje įvyko kuklios vaišės, paruoštos abiturientų tėvų ir tėvų komiteto.

P.R.

NAMŲ SAVININKŲ VEIKLA

Marquette Parko Lietuvių namų savininkų susirinkimas buvo gegužės 16 d. parapijos salėje. Susirinkimą pradėjo pirmininkas Juozas Bagdzius. Jis perskaitė susirinkimo darbotvarkę, kuri susirinkusiųjų priimta be pakeitimų. Pranešė, kad mūsų organizacijos sekretorius Antanas Zaura dėl ligos negalėjo į šį susirinkimą atvykti. Praeitą susirinkimo protokolą skaitė Eugenijus Birmontas, parašytą A. Zauras. Protokolas susirinkimo buvo priimtas. Gautus mūsų organizacijos laiškus perskaitė pirm. J. Bagdzius.

15to Wardo nauja aldermanė Marlene Carter parašė laišką, kad ji yra išrinkta vietoje Frank Brady, ir prašė

IŠ ARTI IR TOLI KANADOJE

— Kun. K. Kaknevičius Verbų sekmadienį St. Anna bažnyčioje Calgary, Alberta, atlaikė šv. Mišias ir pasakė gavenios pamokslą. Calgary LB apylinkės pirm. A. Vyšniauskas supažindino svečių su lietuvių gyvenimu ir veikla. Buvo parodytas filmas iš šv. Kazimiero sukakties minėjimo Romoje, kur kalbėjo lietuviškai pop. Jonas Paulius II. Vaikai buvo apdovanoti velykiniais saldumynais V. Grigienės. Buvo padėkota T. Janel ir K. D. Jausko šeimai už rūpinimąsi religiniu atsiuvinimu ir kunigo iš Toronto globa.

— A.a. Pranas Skruibis, 89 metų amžiaus, mirė balandžio 3 d. Palaidotas iš Aušros Vartų bažnyčios Notre Dame kapinėse. Nuliūdime liko žmona, keturios dukterys, sūnus, trylika anūkų, šeši proanūkai ir kiti giminės. Velionis netoli Montrealio turėjo ūkį, kuriame lietuviai turėdavo savo gegužines.

skaitytis su išrinkimu.

Buvo paminėta Romo Kalantos mirties sukaktuvių diena. Ta proga Ignas Petrauskas skaitė turingą paskaitą, apie Romo Kalantos pasiaukojimą už Lietuvos laisvę susideginant. Jis degdamas šaukė „laisvės Lietuvai“.

Namų savininkų reikalais kalbėjo Juozas Bacevičius, Ignas Petrauskas, Stasys Vanagūnas ir daug kitų. Kalbėtojai visus ragino laikyti vienybėje, nebėgti iš lietuviškų kolonijų, bet kitus raginti papildyti tušėjancias vietas. Užsilaikyti svariai apie namus ir namuose. Reikalui esant priešintis, kur yra galima, ir tylėti.

Pir. J. Bagdzius pranešė apie sergančius mūsų organizacijos narius ir ragino juos lankyti. Baigus susirinkimą buvo užkandžiai, kuriuos mums aukoja geradarijai Anka „Baltic“ kepyklos savininkai, o paruošia Alfonsas Gudauskas ir Juratė Jasiūnienė.

Stasys Patlaba

Advokatas

GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
Kasdien 9–6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis

6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštadienį 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS

Vytis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
(Lithuanian Plaza Court)
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 2–8 val. vak.
Šeštadienį 9 v. r. iki 1 v. p.p.

ADVOKATAS

ALGIRDAS R. OSTIS
1000 Jorie Blvd., Suite 364
Oak Brook, IL 60521
Tel. Of. 325-3157
Tel. Rez. 325-6582
Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAS

VYTAS MISIULIS
79 W. Monroe, Suite 1024
Chicago, IL 60603
15601 S. Cicero
Oak Forest, IL
Tel. 263-0631, 236-1717
Valandos pagal susitarimą